

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1998-1999

29 januari 1999

VOORSTEL VAN DECREET

– van de heren Eddy Schuermans, Peter Vanvelthoven, Johan Sauwens en Jaak Gabriels –

**houdende wijziging van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de herstructurering
van de GIMV, Gimvindus, VMH, Mijnen en LIM en tot oprichting
van het Limburgfonds en van de permanente werkgroep Limburg**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden
uitgebracht door de heer Paul Deprez**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Robert Voorhamme.

Vaste leden :

de heren Leo Cannaerts, Paul Deprez, Johan De Roo, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heer Eddy Schuermans ;

de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge, Didier Ramoudt ;

de heren Carlos Lisabeth, Jef Sleeckx, Robert Voorhamme ;

de heren Jan Penris, Frans Wymeersch ;

de heer Jean-Marie Bogaert ;

de heer Jos Stassen.

Plaatsvervangers :

de heren Joachim Coens, Jos De Meyer, mevrouw Mia De Schamphelaere, de heer John Taylor, mevrouw Riet Van Cleuvenbergen ;

de heren Louis Bril, André Denys, Dirk Van Mechelen ;

de heren Freddy De Vilder, Fred Dielens, Jacky Maes ;

mevrouw Marijke Dillen, de heer Emiel Verrijken ;

de heer Chris Vandenbroeke ;

de heer Jos Geysels.

Namen eveneens deel aan de discussie :

de heren Marino Keulen, Ludo Sannen, Johan Sauwens, Peter Vanvelthoven.

Zie :

874 (1997-1998)

– Nr. 1 : Voorstel van decreet

– Nr. 2 : Amendement

INHOUDSTAFEL

Blz.

DEEL I : BESPREKING VAN HET VOORSTEL VAN DECREET	4
1. Algemene bespreking	4
1.1. Toelichting door de indieners van het voorstel van decreet	4
1.2. Bespreking	6
2. Artikelsgewijze bespreking en stemmingen	6
3. Stemming over het geheel	10
 DEEL II : GEDACHTEWISSELING OVER DE ONTWERP-BEHEERSOVEREENKOMST AFGESLOTEN TUSSEN HET VLAAMSE GEWEST EN DE NV LRM (1999-2001) ...	13
 BIJLAGE : Verslag van de hoorzitting op 7 januari 1999 met mevrouw Hilde Houben-Bertrand over het Actieplan Limburg	29

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden besprak het voorstel van decreet van de heren Eddy Schuermans, Peter Vanvelthoven, Johan Sauwens en Jaak Gabriels houdende wijziging van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de herstructurering van de GIMV, Gimvindus, VMH, Mijnen en LIM en tot oprichting van het Limburgfonds en van de Permanente Werkgroep Limburg tijdens verschillende vergaderingen.

Gelet op het belang van het Actieplan Limburg in het kader van de bespreking van het voorliggende voorstel van decreet, organiseerde de Commissie op 7 januari 1999 over dit Actieplan Limburg een hoorzitting met mevrouw Hilde Houben-Bertrand, Gouverneur van de Provincie Limburg. Het verslag hierover is opgenomen als bijlage.

Na deze hoorzitting werd de bespreking van het voorstel van decreet verdergezet op 7 en 20 januari 1999.

Intussen lag een nieuwe ontwerp-beheersovereenkomst afgesloten tussen het Vlaamse Gewest en de NV Limburgse Reconversie maatschappij (1999-2001) voor. Op verzoek van minister Eric Van Rompuy werd hieraan in de Commissie voorafgaandelijk aan de voortzetting van de bespreking van het voorstel van decreet een gedachtewisseling gewijd.

Het verslag wordt aldus opgesplitst in twee delen :

Deel I : Bespreking van het voorstel van decreet (met in bijlage het verslag over de hoorzitting van 7 januari 1999).

Deel II : Gedachtewisseling over het ontwerp van beheersovereenkomst afgesloten tussen het Vlaamse Gewest en de NV LRM (1999-2001).

Het voorstel van decreet werd op 20 januari 1999 in de Commissie goedgekeurd.

DEEL I : BESPREKING VAN HET VOORSTEL VAN DECREET

1. Algemene bespreking

1.1. Toelichting door de indieners van het voorstel van decreet

De heer Eddy Schuermans, indiener van het voorstel van decreet stipt aan dat dit voorstel van decreet werd voorbereid en ingediend door de vertegenwoordigers van vier politieke fracties, namelijk de heren Sauwens, Vanvelthoven en Gabriels. Spreker onderstreept het belang van dit voorstel van decreet binnen de globale aanpak van het Actieplan Limburg. Terzake verwijst spreker naar de toelichting en de situatieschets van het Actieplan Limburg door mevrouw Hilde Houben-Bertrand tijdens de hoorzitting in de Commissie die plaats had op 7 januari 1999. Het verslag hierover is opgenomen in bijlage.

Spreker brengt vervolgens onder de attentie van de Commissie dat de draagwijdte van het voorstel van decreet eerder beperkt is, vermits het niet het opzet was van de indieners om een uitvoerig voorstel van decreet in te dienen.

Het opzet van dit voorstel van decreet behelst de invoering van de noodzakelijke decretale aanpassingen aan het decreet van 13 juli 1994 betreffende de herstructurering van de GIMV, Gimvindus, VMH, Mijnen en LIM en tot oprichting van het Limburgfonds en van de Permanente Werkgroep Limburg, teneinde de verdere uitvoering van het Actieplan Limburg mogelijk te maken.

Het voorstel van decreet resulteert uit de resultaten van de Onderzoekscommissie die in 1994 in de Vlaamse Raad werd opgericht. Deze Onderzoekscommissie boog zich over de besteding van de KS-gelden en werd opgericht ingevolge de goedkeuring in plenaire vergadering van de motie van de heren Jef Ulburghs, Eric Van Rompuy, Jef Sleetckx, Patrick Dewael, Frans Wymeersch en Herman Candries betreffende de uitoefening van het recht van onderzoek binnen de Vlaamse Raad. Voor het verslag van deze Onderzoekscommissie wordt verwezen naar Stuk 318 (1992-1993) – Nr. 2.

Naar aanleiding hiervan werden een aantal conclusies getrokken, niet alleen ten overstaan van het fi-

nancieel reilen en zeilen binnen KS, maar ook binnen andere investeringsmaatschappijen.

Spreker refereert vervolgens aan de bespreking van het decreet van 13 juli 1994, waarin o.m. in Titel II de noodzakelijke decretale bepalingen voor de nieuwe Limburgse reconversiestructuren zijn opgenomen. Voor het verslag hierover wordt verwezen naar Stuk 569 (1993-1994) – Nr. 3.

Na tien jaar Toekomstcontract voor Limburg is er echter nood aan een vernieuwde structurele omkadering van het Limburgfonds en dringt een aanpassing van het decreet van 13 juli 1994 zich op.

De heer Eddy Schuermans licht de noodzakelijke aanpassingen die kunnen worden gerelateerd aan het Limburgfonds toe als volgt. Wat de financiering betreft van het Limburgfonds herinnert spreker eraan dat het Vlaamse Gewest de verplichting heeft aangegaan om jaarlijks een dotatie toe te kennen aan het Limburgfonds.

De budgettaire middelen hiervan worden voornamelijk geaffecteerd voor de economische ontwikkeling en reconversie van Limburg. Vermits het een begrotingsfonds betreft, categorie A, met decretale grondslag, oefent het Vlaams Parlement hierop een controle uit, wat eveneens geldt voor de financiële middelen die ter beschikking staan van de Limburgse Investeringsmaatschappij (LIM). Een tweede financieringsstroom voor de Limburgse reconversie behelst de Europese co-financiering via EFRO-middelen van de Limburgse reconversie en de eventuele stortingen door de Limburgse Reconversie maatschappij.

Het Limburgfonds dient in te staan voor de financiering van de verschillende initiatieven die door de Vlaamse regering worden genomen, in uitvoering van specifieke programma's die bijdragen tot de bevordering van de economische en sociale reconversie van de provincie Limburg.

Spreker verheugt zich over het brede maatschappelijke en politieke draagvlak van het Actieplan Limburg en na heel wat overleg is men binnen de Limburgse structuren tot de bevinding gekomen dat men best een tweesporenbeleid hanteert, via de politieke beleidsgroep met de politieke verantwoordelijken en een sociale beleidsgroep, waarin de sociale partners en organisaties hun verantwoordelijkheid opnemen.

Het is de werking van deze twee beleidsgroepen die gestalte geeft aan de grote beleidslijnen en daarenboven zullen beide beleidsgroepen de voort-

gang van het Actieplan Limburg, zoals door de Gouverneur is gelanceerd, op de voet volgen.

Wat de samenstelling van deze beleidsgroepen betreft, verklaart spreker zich niet van de indruk te kunnen ontdoen dat er toch enige controverses kunnen worden waargenomen. Voor een goed begrip verduidelijkt deze spreker dat de samenstelling van de beleidsgroepen niet decretaal wordt geregeld, vermits dit slechts aanleiding zou geven tot technisch-juridische problemen bij een eventuele wijziging van de samenstelling ervan en zou nopen tot de indiening van een nieuw voorstel van decreet.

Daarom wordt in het voorstel van decreet een bepaling opgenomen waardoor de Vlaamse regering een beslissing zal nemen over de decretale invulling en samenstelling van de beleidsgroepen. De Vlaamse regering kan de wijzigingen in de samenstelling van de beleidsgroepen regelen bij besluit.

Inhoudelijk kadert dit voorstel van decreet in een hele reeks beslissingen en spreker refereert o.m. aan de ontwerp-beheersovereenkomst, afgesloten tussen het Vlaamse Gewest en de NV Limburgse Reconversie maatschappij voor de periode 1999-2001.

Op 24 november 1998 heeft de Vlaamse regering haar principiële goedkeuring gehecht aan deze ontwerp-beheersovereenkomst en de bevoegde Vlaamse minister van Economie gemachtigd deze ontwerp-beheersovereenkomst voor te leggen aan het Vlaams Parlement. Deze ontwerp-beheersovereenkomst trad in tussentijd op 1 januari 1999 in werking.

Tenslotte onderstreept de heer Eddy Schuermans nogmaals het belang van dit voorstel van decreet in het geheel van de Limburgse reconversiestructuren. Een belangrijk gegeven betreft de financiële invulling van de hefboomprojecten. Dit probleem zal worden geregeld via de totstandkoming van een Protocol tussen de Vlaamse regering en de provincie Limburg.

De heer Johan Sauwens, mede-indiener, preciseert nog dat de vrijgekomen middelen, ingevolge de vervroegde mijnsluiting, een budgettaire ruimte lieten voor de toenmalige verantwoordelijken bij het nemen van reconversie-initiatieven in de provincie Limburg. Spreker herinnert eveneens aan de werkzaamheden van de KS-Onderzoekscommissie die in de schoot van de Vlaamse Raad werd opgericht en aan een aantal nevendossiers die gerechtelijk hun beslag hebben gekregen.

Spreker wenst geen oordeel te vellen over het verleden maar meent dat men zich volop dient te richten op de versterking van het toekomstig economisch elan van de provincie Limburg.

Spreker betreurt dat ingevolge het decreet van 13 juli 1994 betreffende de herstructurering van de GIMV, Gimvindus, VMH, Mijnen en LIM en tot oprichting van het Limburgfonds en van de permanente werkgroep Limburg, de economische reconversie werd geprangd in een te strak kader, maar desondanks werden er toch belangrijke reconversie-inspanningen verricht. Ingevolge dit strakke kader verzeilden de Limburgse Reconversie maatschappij en haar verantwoordelijken aldus in een bijna onmogelijke toestand, die de uitvoering van belangrijke strategische reconversiedossiers voor de provincie Limburg verhinderen of toch fel bemoeilijken.

Het voorstel van decreet wenst een versoepeling van de reconversiestructuren zoals vastgelegd in het decreet van 13 juli 1994. Spreker is voorstander van een bredere invulling van het begrip "reconversie" en stelt vast dat dit begrip al te vaak is toegespitst op de reconversie van de verlaten mijnsites, die uiteraard de aandacht verdienen, maar ook de financiering van de infrastructuurwerken die moeten bijdragen tot de noodzakelijke economische ontsluiting van de provincie Limburg moet alle aandacht krijgen van het beleid.

Dit voorstel van decreet kan worden beschouwd als een van de eerste resultaten van de reconversie-inspanningen die in de provincie Limburg boven alle partijgrenzen heen, werden verricht en dit in nauw overleg met de verschillende ministeriële kabinetten.

1.2. Bespreking

Tijdens de algemene bespreking werden geen noemenswaardige opmerkingen door de leden geformuleerd.

2. Artikelsgewijze bespreking en stemmingen

Artikelen 1 en 2

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

Artikelen 1 en 2 worden eenparig aangenomen met 9 stemmen.

Artikel 3

§ 1, 1°

In de bij dit artikel voorgestelde tekst van artikel 23, § 1, 1° van het decreet van 13 juli 1994 formuleert de Commissie bij wijze van technisch amendement unaniem een tekstcorrectie die ertoe strekt in § 1, 1°, op de derde regel het woord "werden" te vervangen door het woord "worden".

§ 2, 2°

De heer Ludo Sannen wenst nadere toelichting omtrent de reeds eerder aangegane engagementen van de VZW Sociale Investeringsmaatschappij die door het Limburgfonds worden overgenomen. Wat zullen de financiële gevolgen hiervan zijn ?

De heer Eddy Schuermans repliceert hierop als volgt. Er zijn in het verleden reeds een aantal engagementen aangegaan inzake opleiding en vorming en de hieraan verbonden financiële last dient inderdaad te worden nagekomen. Ter informatie van de Commissie zal ten spoedigste een overzicht van de projecten worden bezorgd, vermits de Commissie recht op informatie heeft nopens de aangegane engagementen.

Het aldus gecorrigeerde artikel 3 wordt eenparig aangenomen met 9 stemmen.

Artikel 4

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt eenparig aangenomen met 9 stemmen.

Artikel 5

Op dit artikel ligt een amendement voor van de heer Ludo Sannen (874/2).

De heer Ludo Sannen licht het amendement toe als volgt. Er worden twee beleidsgroepen opgericht : een politieke beleidsgroep en een beleids-

groep met de sociale partners. Spreker meent dat het naast elkaar functioneren van deze twee beleidsgroepen dient te worden vermeden. Het zou aan te bevelen zijn indien er slechts één enkele beleidsgroep zou worden opgericht waarin de politieke en sociaal-economische actoren worden samengebracht.

Spreker refereert aan de hoorzitting met mevrouw Hilde Houben-Bertrand, Gouverneur van de provincie Limburg over het Actieplan voor Limburg (bijlage). Hieruit blijkt dat de beleidsgroep een louter adviserende rol vervult en de politieke verantwoordelijkheid ligt bij de Vlaamse minister van Economie. De toekenning van deze politieke verantwoordelijkheid of andere directe bevoegdheden aan de ene of de andere beleidsgroep is dus uitgesloten.

Tijdens deze hoorzitting werd eveneens vastgesteld dat er duidelijk culturele verschillen spelen en tussen beide beleidsgroepen kan de communicatie worden verbeterd, gelet op het feit dat deze twee beleidsgroepen gestalte dienen te geven aan het Limburgplan. Een verbeterde communicatie kan worden bewerkstelligd via een forum.

Na de bevraging van de twee beleidsgroepen kan worden gestreefd naar de formulering van een gezamenlijk advies of van duidelijke voorstellen. Het amendement strekt ertoe om de huidige naast elkaar bestaande beleidsgroepen om te vormen tot één enkele beleidsgroep.

Wat de formulering van 1° van de in artikel 5 voorgestelde tekst van artikel 26 van het decreet van 13 juli 1994 betreft, stelt de heer Ludo Sannen vast dat aan de beleidsgroep de bevoegdheid wordt toegekend tot het uitzetten van beleidslijnen afhankelijk van de prioritaire doelstellingen van het Actieplan voor Limburg. Is dit niet de toekenning van een bevoegdheid aan deze beleidsgroep? Spreker stelt dat het onaanvaardbaar zou zijn dat een beleidsgroep – en in dit geval zelfs een politieke beleidsgroep die door de regering werd samengesteld, waarschijnlijk op basis van de aanwezigheid van bepaalde politieke partijen in het Limburgse reconversielandschap – op geen enkele manier verantwoording moet afleggen over haar beleidsdaden.

Spreker stelt dat de minister inderdaad kan beweren dat politieke partijen geen verantwoording moeten afleggen en dat enkel in de schoot van officiële organen deze verantwoordingsplicht geldt. In dit geval dient de Vlaamse minister van Economie verantwoording af te leggen aan het Vlaams Parle-

ment en volgens de indiener van het amendement is het onmogelijk dat een bevoegdheid zou worden toegekend aan een beleidsgroep die aan elke controle ontsnapt.

Spreker refereert vervolgens aan de formulering van 4° van de in artikel 5 van het voorstel van decreet voorgestelde tekst van artikel 26 van het decreet van 13 juli 1994 dat luidt als volgt: "het toezien op en evalueren van de voortgang van het Actieplan voor Limburg". Ook hier is sprake van de toekenning van een bevoegdheid. Het is voor spreker logisch dat een beleidsgroep die adviserend en beleidsvoorbereidend werk verricht, ook oog heeft voor evoluties op het terrein en deze evalueert en bijstuurt. De aangehouden formulering van 4° impliceert dat aan een beleidsgroep, zonder democratische basis, inderdaad een bevoegdheid wordt toegekend.

De heer Ludo Sannen meent dat de Raad van State heel wat bezwaren zou kunnen opperen tegen een dergelijke formulering van 4°, maar de Commissie gaat niet in op de suggestie van de heer Ludo Sannen om het advies in te winnen van de Raad van State. Het amendement laat punt 4 weg van de oorspronkelijke tekst van artikel 26 van het decreet van 13 juli 1994, vermits het eveneens de toekenning van een bevoegdheid betreft. Evaluatie en controle kan enkel geschieden door het Vlaams Parlement, en niet door een of andere beleidsgroep, die een democratische basis ontbeert.

Het is niet omdat de beleidsgroep democratisch is samengesteld, omdat deze een weerspiegeling is van de politieke evenwichten in Limburg, zoals door de heer Eddy Schuermans is opgemerkt, dat een beleidsgroep democratisch is, vermits de democratie niet aan partijen, maar aan verkozen organen dient verbonden. De controle op het beleid dient gevrijwaard te worden.

De heer Ludo Sannen stipt volledigheidshalve aan, dat indien het amendement zou worden aangenomen, dit impliceert dat in een aantal artikelen het woord "beleidsgroepen" zou dienen vervangen te worden door het woord "beleidsgroep".

De heer Eddy Schuermans repliceert op de indiening van het amendement als volgt. Spreker is niet akkoord met het amendement-Sannen en licht dit toe als volgt. Afgescheiden verantwoordelijkheid tussen de aanbreng van de sociale partners en van de politiek verkozenen, vindt deze spreker een goede zaak. Het hanteren van twee beleidsgroepen draagt bij tot een verhoogde transparantie in het beleid.

Men kan duidelijk onderscheiden wie voor wat staat. Spreker stipt aan dat de werking in het verleden met één groep, waarin verschillende partners, partijen en geledingen werkzaam waren, geen goede resultaten opleverde. Daarom is op voorstel van de gouverneur geopteerd tot een nieuwe structuur, waardoor de standpunten en verantwoordelijkheden duidelijker worden gesteld.

Wat de opdrachten van de beleidsgroepen betreft, werd de logistieke toets van de aanpak reeds doorgevoerd. De in het verleden opgerichte Permanente Werkgroep Limburg (PWL) wordt thans opgesplitst. Ook deze structuur werd ter goedkeuring aan het Parlement voorgelegd en het advies van de Raad van State werd eveneens ingewonnen. De eerdere aanpak wordt niet gewijzigd, alleen wordt nu gewerkt met twee groepen. Spreker voelt er niets voor om terug te werken op de onoverzichtelijke wijze van vroeger.

De beleidsgroepen hebben een beleidsvoorbereidende, adviserende taak en de parlementaire controle blijft behouden. Spreker wijst erop dat er voldoende parlementaire controle is op de begroting van het Limburgfonds, vermits deze begroting dient goedgekeurd te worden door het Vlaams Parlement en een decretale grondslag heeft. Het Vlaams Parlement beschikt aldus, naar aanleiding van het begrotingsdebat, over voldoende armslag om nader in te gaan op de begroting van het Limburgfonds.

De heer Ludo Sannen repliceert als volgt. Spreker betreurt dat men vasthoudt aan de optie van een werking met twee beleidsgroepen.

Wat de bedenkingen van de heer Schuermans betreft inzake de Permanente Werkgroep Limburg (PWL) herinnert spreker eraan dat één van de opdrachten van de PWL bestaat in de voorbereiding van het interministerieel overleg dat de krachtlijnen zal uitzetten voor de realisatie. De PWL heeft een beleidsvoorbereidende opdracht en heeft niet tot opdracht om zelf de beleidslijnen uit te tekenen. Spreker kan zich niet van de indruk ontdoen dat de heer Schuermans dit wenst. Daarenboven dient een onderscheid gemaakt tussen "voorbereiden van" en "het uitzetten van" beleidslijnen. Het decreet van 13 juli 1994 heeft aan de PWL niet de bevoegdheid toegekend om toe te zien op de vooruitgang en deze te evalueren.

De heer Johan Sauwens meent dat wat de in artikel 5 van het voorstel van decreet voorgestelde tekst van artikel 26 van het decreet van 13 juli 1994 be-

treft, deze volkomen beantwoordt aan de nood aan iets meer consensusstreven in de adviserende bevoegdheid. Spreker wijst erop dat over de te nemen strategische stappen in het moeizame reconversieproces men over belangrijke dossiers een consensus wenst te bereiken over de partijgrenzen heen en dit kan in het kader van het Limburgs overleg, waartoe de gouverneur van de provincie Limburg het initiatief heeft genomen.

De werking met beleidsgroepen is hiervan een logisch gevolg en het voorstel van decreet heeft deze mogelijkheid overgenomen, waardoor aldus de decretale basis wordt gelegd, om met instemming van de Vlaamse regering, op deze wijze voort te werken. Spreker benadrukt het belang van meer consensus aan hefboomprojecten in de provincie Limburg die zelf over de bevoegdheid dient te beschikken om strategische stappen te zetten en een dergelijke regeling impliceert geenszins een uitholling van de bevoegdheden van de decreetgever of een inkrimping van de bevoegdheden van de Vlaamse regering, vermits het beleidsvoorbereidende initiatieven betreft op het Limburgse niveau.

De heer Ludo Sannen is het niet eens met de visie van de heer Sauwens. Het getuigt niet van eerlijkheid hier in de Commissie voor te stellen alsof dit alles gebeurt op voorstel van de gouverneur, vermits ook door de gouverneur één beleidsgroep werd voorgesteld en niet twee, zoals daarenboven ook blijkt uit de hoorzitting, maar op voorstel van de politieke partijen werd uiteindelijk geopteerd voor een werking met twee beleidsgroepen. Spreker stelt dat men bevoegdheden afstaat.

Het is best mogelijk dat men zich in Limburg hierover vragen stelt, en met de toekenning van meer beslissingsrecht aan de provincie Limburg verklaart spreker geen moeite te hebben, maar in dit geval dient deze beslissingsbevoegdheid te worden toegekend aan een democratisch verkozen orgaan, b.v. de provincieraad, zoniet dient het Vlaams Parlement die bevoegdheden uit te oefenen. Het is volgens deze spreker ongrondwettelijk om aan een informele beleidsgroep, die niet op democratische wijze is samengesteld en aan geen enkele democratische controle is onderworpen, dit beslissingsrecht toe te kennen.

Hierop verklaart de heer Sauwens de kritische opstelling van de heer Ludo Sannen niet te begrijpen. Waarom wordt hier zoveel heisa over gemaakt. De beleidsgroepen zijn samengesteld uit vertegenwoordigers van het provinciale, gemeentelijke en

Vlaamse niveau. Parlementsleden en ministers hebben in deze beleidsgroepen zitting.

Over alle partijgrenzen heen heeft men er zich toe verbonden, om conform de grondwettelijke bevoegdheidsverdeling, de beleidsvoorbereiding van een aantal voor Limburg strategisch belangrijke dossiers te verzekeren. Het amendement van de heer Sannen pleit voor een verdere uitbouw van een beleidsgroep. Spreker meent echter dat de sociale partners en drukkingsgroepen elk hun eigen verantwoordelijkheden hebben, die niet samenvallen met de taken van politici. Spreker vindt het behoud van twee beleidsgroepen een goede zaak en indien deze beide beleidsgroepen erin slagen om een gemeenschappelijk advies uit te brengen dan zal dit de slagkracht van hun adviserende bevoegdheid nog versterken.

Wat de decretale basis voor de werking van de beleidsgroepen en de hieraan verbonden parlementaire controle betreft, verwijst de heer Eddy Schuermans naar de in artikel 7 van het voorstel van decreet voorgestelde tekst van artikel 28 van het decreet van 13 juli 1994. Het door het decreet van 22 november 1995 opgeheven artikel 28 van het decreet van 13 juli 1994 wordt opnieuw opgenomen, waardoor de Vlaamse regering de samenstelling en de verdere werking regelt van de Beleidsgroepen overeenkomstig de bepalingen van het Actieplan voor Limburg.

De aanneming van dit artikel impliceert dat het geheel valt onder de verantwoordelijkheid van de regering en aldus is ook de parlementaire controle gevrijwaard. Aan de uitbouw van het wettelijkheidsprincipe wordt voldoende tegemoetgekomen.

De heer Ludo Sannen stelt dat indien de regering aan artikel 7 van het voorstel van decreet verdere invulling geeft bij uitvoeringsbesluit, dit niet wegneemt dat de Vlaamse regering de decretale bepalingen dient te respecteren en binnen dit decretale kader kan de Vlaamse regering inderdaad verdere afspraken maken. In dit geval dient men uiteraard ook het tussen de twee Beleidsgroepen afgesloten Protocol te respecteren. Spreker verklaart nog steeds geen duidelijkheid te hebben wat dit protocol precies inhoudt. Is het zo, dat er in geval van consensus, middelen kunnen worden onttrokken aan de LRM voor de financiering van andere belangrijke projecten?

De heer Eddy Schuermans verduidelijkt dit als volgt. Het Protocol tussen de Vlaamse regering en de beleidsgroepen, waarop door de heer Ludo Sannen is gealludeerd, is evenwel nog niet afgesloten.

Er zijn wel werkafspraken gemaakt, in de vorm van een protocol tussen de twee beleidsgroepen, waarop de heer Ludo Sannen repliceert hiervan op de hoogte te zijn, doch ook hier beschikt spreker over onvoldoende inzicht. Deze werkafspraken worden wellicht gedragen door een meerderheid binnen de beleidsgroepen, maar dit betekent evenwel niet dat deze invulling van structuren de grondwettelijke toets zouden doorstaan.

De heer Johan Sauwens repliceert door te stellen dat het voorstel van decreet nergens pretendeert wijzigingen aan te brengen aan het institutioneel en constitutioneel kader, waarbinnen het Vlaams Parlement en de Vlaamse regering functioneren en het gegeven dat Agalev niet betrokken is bij de werking van de beleidsgroepen zal hier wellicht een rol spelen. De Volksunie heeft als niet-traditionele partij constructief een bijdrage geleverd aan de totstandkoming van dit voorstel van decreet en het Limburgplan. Nooit werden door de Volksunie exclusieven omtrent de mogelijke deelname van Agalev hieraan, geformuleerd. Spreker ontkent formeel dat de Volksunie zich zou lenen tot samenwerking aan de totstandkoming van een grondwettelijk onvoldoende onderbouwde structuur.

Op verzoek van de heer Johan Sauwens en met instemming van de Commissie worden het verslag over de hoorzitting met de gouverneur van de provincie Limburg en het verslag over de gedachtewisseling over de ontwerp-beheersovereenkomst tussen het Vlaamse Gewest en de NV LRM opgenomen in het verslag over de bespreking van het voorstel van decreet. Spreker dringt aan op de nodige spoed, want wat de Limburgse reconversie betreft moet er zo snel mogelijk worden overgegaan tot besluitvorming.

De heer Ludo Sannen benadrukt dat de kernvraag zich niet toespitst op het probleem van de al of niet vertegenwoordiging van Agalev, maar wel op de naleving van de grondwettelijke voorschriften. Agalev heeft het Limburgplan medeondertekend en heeft daar op een positieve wijze aan meegewerkt. De structuren van het Limburgplan zullen hoe dan ook wijzigingen ondergaan, daar gaat het niet om. Spreker breekt nogmaals een lans voor democratische controle.

Het amendement wordt verworpen met 1 stem voor en 8 stemmen tegen.

Het artikel wordt ongewijzigd aangenomen met 8 stemmen voor en 1 tegen.

Artikel 6

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt eenparig aangenomen met 9 stemmen.

Artikel 7

De heer Ludo Sannen blijft erbij dat de beleidsgroepen die beleidsvoorbereidend werk moeten verrichten, een verantwoordelijkheid zijn van de Vlaamse regering. Doch ingevolge de verwerping van het amendement opgenomen in Stuk 874 (1997-1998) – Nr. 2, verklaart spreker dit artikel niet te zullen goedkeuren.

Het artikel wordt aangenomen met 8 stemmen voor en 1 tegen.

Artikel 8

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt eenparig aangenomen met 9 stemmen.

3. Stemming over het geheel

Het aldus gecorrigeerde voorstel van decreet houdende wijziging van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de herstructurering van de GIMV, Gimvindus, VMH, Mijnen en LIM en tot oprichting van het Limburgfonds en van de permanente werkgroep Limburg, wordt aangenomen met 8 stemmen voor en 1 stem tegen.

De verslaggever,

Paul DEPREZ

De voorzitter,

Robert VOORHAMME

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE**Artikel 1**

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

Artikel 20 van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de herstructurering van de GIMV, Gimvindus, VMH, Mijnen en LIM en tot oprichting van het Limburgfonds en van de Permanente Werkgroep Limburg wordt vervangen door wat volgt :

" Artikel 20

Er wordt een "Limburgfonds" opgericht, hierna "het fonds" genoemd. Het fonds heeft de opdracht bij te dragen tot de financiering van initiatieven die de Vlaamse regering kadert in de uitvoering van specifieke programma's ter ondersteuning van de economische en sociale reconversie van Limburg."

Artikel 3

Artikel 23 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 22 november 1995, wordt vervangen door wat volgt :

" Artikel 23

§ 1. De middelen van het fonds zijn :

- 1° de middelen die door de vereffenaar van de VZW Sociale Investeringsmaatschappij voor Limburg worden overgemaakt ;
- 2° de dotatie van het Vlaamse Gewest voor de co-financiering van Europese programma's, alsook de pensioenwachtvergoedingen en de betaling van de rentevermindering en aan de mijnwerkers ;
- 3° de terugvorderingen op deze middelen ;
- 4° de bijdragen van de Europese Unie ten voordele van projecten gerealiseerd in de provincie Limburg, via regionaal toewijsbare middelen, onder meer in het kader van doelstelling 2-Limburg, Interreg-Limburg en Rechar ;

5° de stortingen door de NV LRM ;

6° alle andere middelen die nuttig zijn voor de reconversie van de provincie Limburg, toegewezen op basis van wettelijke of conventionele bepalingen.

§ 2. De verplichtingen van het fonds omvatten :

- 1° de financiering van initiatieven die de Vlaamse regering kadert in de uitvoering van specifieke programma's ter ondersteuning van de economische en sociale reconversie van Limburg ;
- 2° de financiering van de verplichtingen van de VZW Sociale Investeringsmaatschappij voor Limburg (in vereffening), na inventarisatie door de vereffenaar van de VZW Sociale Investeringsmaatschappij van de niet-gefinancierde verplichtingen en in zoverre die verplichtingen zijn goedgekeurd door de Vlaamse regering."

Artikel 4

Aan artikel 24, 4°, van hetzelfde decreet wordt de volgende zinsnede toegevoegd : "en het Actieplan voor Limburg."

Artikel 5

Artikel 26 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 22 november 1995, wordt vervangen door wat volgt :

" Artikel 26

Er wordt een politieke beleidsgroep en een beleidsgroep sociale partners opgericht. Die hebben als opdracht :

- 1° het uitzetten van beleidslijnen afhankelijk van de prioritaire doelstellingen van het Actieplan voor Limburg ;
- 2° het toetsen van projecten aan de beleidslijnen ;
- 3° het voorleggen van eigen initiatieven aan de bevoegde instanties tot realisatie van de vooropgestelde doelstellingen in het kader van het Actieplan voor Limburg ;

4° het toezien op en evalueren van de voortgang van het Actieplan voor Limburg."

Artikel 6

Artikel 27 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 22 november 1995, wordt vervangen door wat volgt :

" Artikel 27

De Vlaamse regering wordt gemachtigd deel te nemen aan de VZW PWL die instaat voor de ondersteuning van de opdrachten van de Beleidsgroepen. De werkingsmiddelen van de VZW worden ten laste genomen van het fonds."

Artikel 7

Artikel 28 van hetzelfde decreet, opgeheven door het decreet van 22 november 1995, wordt opnieuw opgenomen in de volgende lezing :

" Artikel 28

De Vlaamse regering regelt de samenstelling en de verdere werking van de Beleidsgroepen overeenkomstig de bepalingen van het Actieplan voor Limburg."

Artikel 8

In titel II van hetzelfde decreet wordt hoofdstuk III met de artikelen 29 en 30 opgeheven.

DEEL II : GEDACHTEWISSELING OVER DE ONTWERP-BEHEERSOVEREENKOMST AFGESLOTEN TUSSEN HET VLAAMSE GEWEST EN DE NV LRM (1999-2001)

De tekst van de ontwerp-beheersovereenkomst werd vooraf aan de leden van de Commissie overgezonden.

Minister Eric Van Rompuy : Mijnheer de voorzitter, collega's, de beheersovereenkomst met de LRM liep ten einde op 31 december 1998. We hebben onze tijd genomen. Zes maanden voor het einde van de overeenkomst moest opnieuw worden onderhandeld. Na een aantal consultaties werd de nieuwe beheersovereenkomst principieel goedgekeurd in december. Ze wordt nu, zoals overeengekomen, aan de commissie ter bespreking voorgelegd.

De opdracht van de LRM bestaat erin duurzame tewerkstelling te creëren ter vervanging van arbeidsplaatsen die bij de sluiting van de Limburgse mijnen verloren zijn gegaan. Op termijn moet het werkloosheidsoverschot in Limburg worden weggevoerd.

De LRM is de economische poot van de reconversie. Het is de bedoeling ondernemingsgebonden investeringen te stimuleren. Op middellange termijn moet dit leiden tot een blijvende duurzame economische ontwikkeling in Limburg en een werkloosheidsniveau dat vergelijkbaar is met de rest van Vlaanderen. De aanvullende rol van de LRM is die van neutraal verschafter van risicokapitaal tegen marktconforme voorwaarden.

In principe mag de LRM geen meerderheidsparticipaties nemen. De vennootschap kan dus niet alleen ondernemingen oprichten of overnemen.

De decretale opdracht luidt : "de LRM zal zich toeleggen op projecten ter ondersteuning van de reconversie in de provincie Limburg". Hieruit werden verschillende operationele doelstellingen afgeleid.

Het is haar taak om haar middelen op een adequate manier te beheren. Artikel 5 legt haar ook een rendementsverplichting op : een risicopremie is mogelijk per individueel dossier, maar voor de globale portefeuille blijft de rendementsdoelstelling behouden op vijf jaar.

Naast een jaarlijkse dividenduitkering laten de statuten de uitkering van een interimdividend toe. Op die manier zal de Vlaamse regering tweemaal per

jaar de mogelijkheid hebben om via een dividenduitkering middelen ter beschikking te stellen voor de uitvoering van het Limburgplan.

De LRM moet op een doordachte manier haar liquiditeiten beheren. Dat moet gebeuren op een veilige manier door een maximale bescherming van het vermogen met een minimum rendement, gewaarborgd in het groepsverzekeringsstelsel, plus 0,5 procent.

De vennootschap heeft een rol als investeerder. Ze moet zich ontwikkelen en profileren als de partner bij uitstek voor investeringen in ondernemingsgebonden projecten die de economische reconversie bevorderen. Het zou een automatisme moeten zijn bij ondernemers om voor risicokapitaal in Limburg een dossier in te dienen bij de LRM.

De LRM kan ook deelnemen in rendabele ondernemingsgebonden initiatieven van intercommunales of lokale besturen. Ze is wel verplicht om in de financieringsovereenkomsten een exitformule te voorzien om het rollend karakter van de investeringsmiddelen te garanderen.

Verder heeft ze ook een opdracht ten aanzien van grootschalige projecten. Limburg heeft een aantal troeven in de automobielsector, de multimedia en de logistiek. Er is een belangrijk potentieel voor vestigingen van grote distributiecentra, dankzij de beschikbare terreinen en de centrale ligging. De LRM heeft de taak om ook in die grootschalige projecten medefinancier te zijn en een functie als katalysator te vervullen.

Typisch voor Limburg is dat er heel wat buitenlandse ondernemingen zijn, die echter te weinig bindingen hebben met de plaatselijke toeleveringsbedrijven. Er moet een grotere interactie tot stand worden gebracht.

De LRM kan ook medefinancier zijn van infrastructuurwerken, bijvoorbeeld ontsluitingswegen. Er zijn in Limburg grote terreinen met een centrale ligging beschikbaar. Die kunnen worden uitgerust als bedrijventerreinen in de ruime betekenis. Limburg is misschien wel de provincie met de meeste mogelijkheden om industrieterreinen te ontwikkelen. Dit in tegenstelling tot bijvoorbeeld West-Vlaanderen of mijn eigen regio Halle-Vilvoorde, waar een enorme vraag bestaat naar industrieterreinen, terwijl er weinig mogelijkheden zijn. Daarenboven kunnen zij de jongste jaren van een verhoogde expansiesteun genieten, die toegelaten hebben veel buitenlandse investeerders aan te

trekken. Zij hebben voor greenfieldinvesteringen ruimte die er elders niet is.

Ruimte was ook één van de troeven van de Kempen, waar we met Verlipack zitten. Daar werd de jongste jaren veel geïnvesteerd, niet zozeer in de stad Mol, maar wel in de Kempen als regio in zijn geheel, zij het dan ongelijk verdeeld. De laatste tijd is zwaar geïnvesteerd in de Kempen. Daar liggen wel enorme industrieterreinen, maar zelfs dan heerste er de jongste jaren een schaarste op dat vlak. Limburg heeft op dat vlak een aantal troeven. De LRM kan optreden om daar de bedrijventerreinen te ontwikkelen. Dit biedt een groot potentieel voor investeerders.

We hebben ook een aantal kwantitatieve doelstellingen ingeschreven, onder meer voor dossiers over risicokapitaal. De LRM moet hier proactiever optreden. Dit is ook een eis van Limburgse politieke kringen. De LRM moet echter ook de mensen hebben om een goede actieve risicokapitaalverschaffer te zijn. De LRM heeft een ploeg van vier personen voor onderzoek naar, evaluatie van en onderhandelingen over projecten. Het personeelsbestand wordt momenteel verder uitgebouwd. Op deze wijze zal de LRM in staat zijn om op een professionele en snelle wijze alle relevante projecten te onderzoeken, aan de raad van bestuur ter goedkeuring voor te leggen en achteraf op te volgen.

Op dit ogenblik onderzoekt de LRM een twintigtal dossiers voor projectontwikkeling en ondernemingsfinanciering. Er lopen een aantal prospecties. Een tiental ondernemingen, die zich nog in een vroeg stadium van verkennende contacten bevinden, zullen worden gecontacteerd om op een proactieve manier te zoeken naar finale en goede projecten.

De raad van bestuur deelt me ook mee dat ze hoopt door een versterkte personeelsomkadering op een professionelere manier haar taak van risicokapitaalverschaffing te kunnen volbrengen. Er zijn hiervoor ook contacten met privé-fondsen in Limburg, waarin ze zouden kunnen participeren met een onafhankelijk managementteam. De privé-fondsen zouden zo indirect kunnen zorgen voor medefinanciering, en gebruik maken van de beschikbare know-how.

Een publieke investeringsmaatschappij, zoals bijvoorbeeld ook de GIMV, is niet bedoeld om overal in te stappen. Het verleden heeft bewezen dat dit achteraf toch op je kop terechtkomt. De LRM moet drempels verlagen. Dit is juist het probleem van een publieke investeringsmaatschappij : ze

moet doen wat de privé-sector niet durft. Durfkapitaal is geduldig kapitaal. De rendementsverplichtingen zijn er niet dezelfde als die van privé-fondsen. Men moet de verschillende aspecten afwegen en op zoek gaan naar goede projecten.

De LRM en de vroegere LPM boden vroeger niet altijd de beste garantie. De portefeuille van de vroegere LPM stemde niet overeen met de verwachtingen van de overheid. Er hebben zich wat problemen voorgedaan. Met de nieuwe staf, de nieuwe beheersovereenkomst en de nieuwe taakstelling kan de LRM echter een belangrijke factor worden voor het activeren van de economische ontwikkeling in Limburg. Politisering moet men in elk geval vermijden.

Vorige week stelde men mij de vraag waarom de LRM niet participeerde in een bepaald project. Dit is niet gezond. Men heeft mij niet te ondervragen over het al dan niet participeren van de LRM in een bepaald project. Men heeft me de laatste vier jaar ook nooit dat soort vragen gesteld over de GIMV. Ik zal niet tussenbeide komen bij de LRM om er een bepaald project door te krijgen. Ik heb wel begrip voor de bekommernis om proactiever op te treden. Dit kwam ook tot uiting bij het Limburgplan. De beschikbare middelen bedragen 12 miljard frank. Daar verwacht men wat van qua economische ondersteuning.

De heer Peter Vanvelthoven : De nieuwe beheersovereenkomst van de LRM biedt meer mogelijkheden. Ik lees expliciet, en u hebt dat ook herhaaldelijk gezegd, dat de opdracht van de LRM erin bestaat om in de toekomst vaker proactief op te treden. In Limburg ontstaat de jongste tijd de indruk dat de LRM te veel afwacht. Zolang zich geen privé-investeerders aanbieden met een concreet project, neemt de LRM zelf weinig initiatief.

Een aantal dossiers zijn in behandeling. Het zou goed zijn als de LRM naar buitenuit meer zou laten blijken waarmee ze bezig is. In de beheersovereenkomst lees ik dat de LRM jaarlijks, uiterlijk per 30 september, concrete doelstellingen moet formuleren voor het volgende werkingsjaar. Dat is nog negen maanden. Ik wil met mijn vraag de indruk wegnemen dat de LRM een afwachtende houding aanneemt. Mijnheer de minister, is het mogelijk dat de LRM voor het werkingsjaar 1999 al eerder een voorstel van doelstellingen formuleert ? We moeten dan niet tot september wachten om te vernemen wat de LRM in 2000 zal doen.

In de beheersovereenkomst werd in nieuwe mogelijkheden voorzien voor de LRM, onder meer

de kredietverzekering en de aanvullende borgstelling. De LRM zal in de toekomst haar middelen ook kunnen aanwenden voor de ontwikkeling van bedrijventerreinen. Dat zijn investeringen met een rendement op lange termijn. De ontwikkeling van bedrijventerreinen is heel belangrijk voor de economische ontwikkeling van Limburg. De LRM kan dankzij die nieuwe mogelijkheden een heel belangrijke rol spelen. Ook de beleidsgroepen van het Limburgplan van de gouverneur hebben hier al over gesproken. Ik verwacht dat de LRM heel spoedig laat weten wat ze wil doen op het vlak van de ontwikkeling van de bedrijventerreinen. De verwachtingen zijn dus hooggespannen. Er is het Actieplan voor Limburg en de nieuwe beheersovereenkomst.

Mijnheer de minister, ik wil u nog een tweede vraag stellen. Kunt u de band toelichten tussen het Limburgplan dat de gouverneur vorige week heeft toegelicht enerzijds en de LRM-middelen anderzijds? In de beheersovereenkomst lees ik het volgende: "Teneinde de praktische uitvoering van de standpuntbepaling van de Vlaamse regering van 3 februari 1998 aangaande de financiering van het Actieplan voor Limburg te optimaliseren, zullen partijen het nodige doen om desgevallend de uitkering van een interimdividend mogelijk te maken". Er staat hier "desgevallend". De gouverneur heeft in haar toelichting meegedeeld dat voor hefboomprojecten middelen kunnen worden geput uit een dividenduitkering of kapitaalvermindering vanuit de LRM. Hoe werd de financiering juist geregeld? Van wat is ze afhankelijk?

De heer Marino Keulen : Mijnheer de voorzitter, ik wil het al over de toekomst hebben. Wat als in Limburg het heuglijke moment aanbreekt dat het werkloosheidssurplus ten opzichte van de rest van Vlaanderen is weggewerkt? Wat is dan het statuut en het nut van de LRM?

De heer Johan Sauwens : Mijnheer de voorzitter, ik heb de indruk dat de overheid het bijzonder moeilijk heeft op het ogenblik dat ze mee ondernemer wil spelen, vooral wat de Limburgse dossiers betreft. Mijnheer de minister, u zegt zelf dat de LRM drempelverlagend moet werken voor het Limburgse ondernemerschap. Door het vrij strakke keurslijf waarin de opdracht van de LRM in deze beheersovereenkomst wordt omschreven, moet er eerder een vrij hoge drempel worden genomen.

Voor de LRM is het bijna onmogelijk alles te realiseren wat decretaal en in deze beheersovereenkomst wordt opgelegd. Eerst en vooral is ze een vennootschap die volgens de vennootschapswet-

geving moet werken. Ze draagt dus een aantal eigen verantwoordelijkheden. Bovendien heeft ze een algemene rendementsverplichting om marktconform rendement na te streven. Het aandeelhouderschap is voor 100 procent een overheidsaandeelhouderschap.

Bovendien heeft ze een aantal heel concrete operationele doelstellingen. Het minimumrendement moet worden gehaald op de vrije fondsen. De proactieve marktbenadering moet ertoe leiden dat het aantal door de LRM behandelde risicokapitaaldossiers en ondernemingsgebonden projecten die in Limburg worden opgestart, jaarlijks stijgen. In het werkingsjaar 2001 moet de LRM, onder meer dankzij een efficiënte samenwerking met de sociaal-economische instanties, minstens 50 procent van de Limburgse risicokapitaaldossiers behandelen.

De samenwerking met de kenniscentra moet ertoe leiden dat de LRM minstens 75 procent van de risicokapitaaldossiers behandelt van spin-off-bedrijven en kenniscentra die in Limburg worden opgestart. Bovendien moet de LRM een stimulerende rol spelen voor minstens twee nieuwe grootchalige projecten met substantiële duurzame tewerkstellingseffecten. Voor minstens vijf sectoren met een sterk toegevoegde waarde voor het Limburgs bedrijfsleven moet de LRM onderzoeken of rendabele projecten kunnen worden opgezet die de uitbouw van de economische samenwerkingsverbanden kunnen bevorderen. Die rendementsverplichtingen worden elders in de tekst nog beter omschreven. Dat is dus een bijna onmogelijke opdracht voor een vennootschap die inzake inbreng van risicokapitaal aan handen en voeten is gebonden. Ze mag geen meerderheidsparticipatie nemen. Ik vraag me dus af in hoeverre de LRM, in dit strakke keurslijf, iets kan doen wat de privé-sector niet voor mekaar krijgt?

Mijn vragen leven ook bij de LRM. Ik zou daarom willen vragen dat deze commissie de voorzitter en andere verantwoordelijken van de maatschappij zou horen. Er is immers een groot verschil tussen het ontwerp van beheersovereenkomst van de LRM zelf en de principiële beslissing van de regering die hier ter bespreking op tafel ligt. Ik verwijs in dat verband naar een brief van de LRM aan provinciegouverneur Bertrand. Daarin stelt de LRM dat het ontwerp van beheersovereenkomst "op essentiële punten sterk afwijkt van het voorstel van de LRM". Ze hebben het dan over de algemene bedenking in verband met cijfermatige doeleinden. Volgens hen leidt zo iets tot een onnauwkeurige

rapportering. In het verleden heeft men reeds een gelijkaardige negatieve ervaring opgedaan.

Verder heeft de LRM het over de algemene dividendverplichting. Dit betekent dat de LRM, zoals andere ondernemingen, afhankelijk zal zijn van het algemene conjunctuurklimaat. De decreetgever mag dat toch niet zomaar opleggen. Zelfs in de financiële sector gaat men uiterst voorzichtig te werk. Men vraagt dikwijls dubbele waarborgen vooraleer er nog kredieten worden verschaft.

De minister heeft ons bijna verweten vragen te stellen over investeringsdossiers waarbij de LRM is betrokken. Vorige week heb ik u ondervraagd over het dossier-Heliflight en de oude militaire terreinen van Brustem. De LRM is daarbij betrokken. De minister moet ons niet verwijten dat we vragen stellen. De LRM beheert activa ten belope van meer dan 22 miljard frank. Voor de realisatie van vele maatschappelijke objectieven in Limburg is de LRM de enige hefboom.

In Limburg is men het erover eens dat het reconversieprobleem de kwestie van de mijnsterreinen moet overstijgen. Ook een versterking van de infrastructuur en van het economisch basisweefsel van de provincie moet met deze middelen worden gerealiseerd. De LRM deelt deze visie. We stellen echter vast dat deze mogelijkheid erg wordt beperkt. Infrastructuurwerken zijn mogelijk, maar enkel voor activiteiten die met de mijnsterreinen te maken hebben. Dat zou moeten worden herbekeken. Waarom zou dat bijvoorbeeld niet in Brustem of in het Maasland gebeuren? De LRM zou daarin kunnen participeren.

Verder had ik graag duidelijkheid over de opbrengsten die voortvloeien uit de valorisatie van de mijngebouwen. Mogen die al dan niet worden ingebracht? Daarover is gediscussieerd. Het patrimonium als dusdanig vertegenwoordigt een actief. In hoeverre kan hiermee bij de beoordeling van de rendementsverplichting rekening worden gehouden?

De LRM zal bijkomende mensen in dienst kunnen nemen. Ze moeten strategische beslissingen kunnen nemen die pas na een periode van drie of vier jaren enig rendement zullen hebben. Men vroeg daarom uitdrukkelijk dat de beheersovereenkomst voor een langere periode zou gelden. Men stelde een termijn van zes jaar voor maar uiteindelijk is het drie jaar geworden. Ik verdenk niet noodzakelijk u, mijnheer de minister, het zou ook om een van uw collega's in de regering kunnen gaan. Waarom is er eigenlijk dat gebrek aan vertrouwen bin-

nen de regering ten opzichte van een van de belangrijkste instrumenten om de reconversie in Limburg te laten slagen?

Ik had graag een antwoord gehad op die vragen, met daarbij op korte termijn aansluitend een gesprek met de heer Aerden en de heer Beckers van de LRM.

De heer Eddy Schuermans : Mijnheer de voorzitter, we vinden dit een goede beheersovereenkomst, die past in een kader met drie instrumenten. Ten eerste is er de beheersovereenkomst. Ten tweede is er het decreet dat we straks zullen bespreken. Ten derde is er het nog af te sluiten protocol tussen de Vlaamse regering en de beleidsgroepen in Limburg. Daar ligt de sleutel tot het ondersteunen van een aantal projecten, waarvan men in het verleden heeft verwacht dat ze zouden worden aangehouden door de LRM, maar waar dat niet is gebeurd omdat ze niet passen in de doelstellingen van de LRM.

Ik verklaar me nader. Het is goed dat we een beheersovereenkomst hebben voor het beheer van de mijngebouwen. Dat is immers ook een taak van de LRM. Daarnaast is er ook de taak om te participeren in economische projecten met een bepaald rendement. Het is echter ook belangrijk dat we voor een zeer beperkt aantal grote projecten ook middelen zouden kunnen vrijmaken zonder dat voor die projecten een duidelijk afleesbaar kwantificeerbaar rendement is vast te stellen.

De Limburgse gouverneur heeft al gesproken over de uitbouw van de campus in Diepenbeek, wat indirect een belangrijk rendement kan hebben voor de provincie, ook al kan men vandaag daar nog geen kwantificeerbaar cijfer of percent op plaatsen. Ook daar moeten dus middelen voor worden vrijgemaakt. Uiteraard moet men daar zeer voorzichtig mee omspringen. Dat moet dan voorwerp uitmaken van een protocol dat bepaalt op welke manier men middelen kan onttrekken aan de LRM om dat soort van waardevolle initiatieven te financieren. Wat dat betreft zijn we dus vragende partij dat een dergelijk protocol zo snel mogelijk zou kunnen worden afgesloten.

We vinden het een goede zaak dat er voor de LRM een rendementsverplichting is. We merken immers regelmatig dat een aantal "avonturiers" met een beetje lobbywerk beslag kan leggen op reconversiemiddelen voor projecten waar men ongetwijfeld nergens anders mee terecht kan. Ze brengen zelf weinig kapitaal in. Het verwachte succes van het project is dan ook zeer twijfelachtig. Het kan dus

zeker niet de bedoeling zijn om met dergelijke avonturiers scheep te gaan.

We zijn dus zeker vragende partij voor een rendementsverplichting. Het is wel zo dat men die verplichting anders kan interpreteren voor de LRM dan voor een gewoon privé-initiatief. Daar gelden andere rendementsverplichtingen dan hier. Hier wordt ook gesproken over een desgevallend ingesteld rendement. Men houdt er rekening mee dat er op termijn een opbrengst moet zijn. Men spreekt ook over een gemiddeld rendement. Per project kan de risicopremie dus verschillend zijn.

We denken niet dat deze beheersovereenkomst de opdracht van de LRM beperkt tot de mijngebieden. Er is wel degelijk ook de mogelijkheid tot het realiseren van bedrijventerreinen buiten het mijngebied. Het is dus mogelijk dat ook in de rest van Limburg de verdere ontwikkeling van de provincie wordt aangetrokken met inbreng van de LRM.

We delen de mening van de LRM dat er in het post-Fenix-tijdperk een vernieuwde aandacht komt voor andere potentiële investeerders. Met de nieuwe bezetting die zich binnen de LRM aftekent, moet men daar inderdaad werk van maken. Deze beheersovereenkomst mag immers geen dode letter blijven. Op regelmatige tijdstippen zullen we dus moeten evalueren op welke manier men de zeer concrete doelstellingen haalt. Of dit te hoog gegrepen is, zal de tijd moeten uitwijzen.

De heer Ludo Sannen : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de LRM heeft de geschiedenis niet mee. Dat is waarschijnlijk erg bepalend geweest voor het totstandkomen van deze overeenkomst. Slechts weinig participaties in het verleden kunnen echt een succes worden genoemd, en weinige ook echt innoverend. Er zijn er natuurlijk wel enkele : Hermes bijvoorbeeld. Er zijn echter ook veel mislukkingen geweest : Pieters-De Gelder, Hob Units, enzovoort. Heel wat investeringen hebben duidelijk elk rendement gemist.

Het is logisch dat er dan een soort van pendelbeweging ontstaat. De heer Sauwens klaagt dat aan en ik sluit me daarbij aan, niet omdat dit te streng zou zijn, maar wel omdat het voor ons onmogelijk is om de beheerders van de LRM te beluisteren en te weten hoe zij staan tegenover deze overeenkomst. Ervaren zij dit als een interessant instrument, of eerder als een te eng keurslijf om hun doelstellingen te realiseren ? Het zou een mooie confrontatie zijn geweest.

Ik ben niet helemaal thuis in deze commissie voor Economie en heb geen vergelijkende studie kunnen maken tussen deze overeenkomst en die met de GIMV. Ik kan dus niet oordelen of dit keurslijf strakker is dan wat de GIMV krijgt opgelegd. Als dat het geval is, moet de vraag worden gesteld naar het waarom.

Iedereen onderschrijft de kritiek, die ook in het verleden al naar voren werd geschoven, dat er een zekere inertie bestaat bij de LRM. Hebt u een idee van de mogelijke nieuwe participaties van de LRM in de laatste twee jaar ? U hebt voortdurend een beeld geschetst van een zekere economische groei en van de ontwikkeling van nieuwe tewerkstelling in Vlaanderen. Wat is de rol van de LRM daarin geweest ? Ik denk dat ik het antwoord ken, maar ik wil toch graag zekerheid. Ik wil hiermee de terechte kritiek ondersteunen van andere sprekers op een zekere passiviteit.

Ik ben blij dat er nu sprake is van een pro-actieve aanpak. De LRM kan aan prospectie doen. U verwijst naar een gebrek aan mankracht waarop u een antwoord probeert te vinden. Bijkomende mankracht is interessant, maar de LRM mag geen instituut worden dat parallel werkt met andere partners in het economisch veld. Die kunnen een ondersteuning van haar prospectie zijn. Zij betreft bijvoorbeeld onvoldoende de GOM en maakt onvoldoende gebruik van de knowhow die daar aanwezig is.

U verwees ook naar contacten met privé-fondsen waar zeker heel wat knowhow aanwezig is. Het element veiligheid en risicokapitaal zal daar echter enigszins anders worden ingevuld dan bij de LRM. Zij kunnen interessante raadgevers zijn, maar blijven te beperkt. Dat is de moeilijkheid van de situatie waarin een investeringsmaatschappij van de overheid zich bevindt. Zij moet durven participeren in initiatieven die voldoende innovatief zijn, maar waarvoor toch een zekere huiver bestaat bij privé-investeerders. Door hun participatie verlagen zij die drempel zodat zich een dynamiek kan ontwikkelen.

Ik wil me ook aansluiten bij wat de heer Vanvelthoven zei. Het zou interessant zijn dat de LRM in een nota duidelijk maakt hoe ze haar doelstellingen in de loop van het komende jaar denkt te realiseren. Ik weet echter dat er een zeker evenwicht moet behouden blijven met de contacten en initiatieven die ze daadwerkelijk neemt en met de informatie die ze geeft.

Ik verneem dat een logistiek bedrijf zich in Limburg zou willen vestigen. De concurrentie met Ne-

derland is bijzonder groot. Het voortijdig uitlekken van mogelijke investeringen in Belgisch Limburg voert de strijd in Nederlands Limburg nog op. Terwijl de beslissing nog niet is genomen, laten politici de mogelijke komst van het bedrijf uitlekken om zichzelf in de kijker te werken. Daardoor ondergraven ze echter de mogelijke vestiging van zulke bedrijven. In Nederland zit men immers niet stil en ook daar lijkt men nog voldoende ruimte te hebben. De kans is dus nog steeds groot dat dat bedrijf daar en niet in Belgisch Limburg zal terechtkomen. Het is goed dat de LRM op voorhand informatie geeft, maar anderzijds moet zij ook een zekere discretie aan de dag leggen om haar buit te kunnen binnenhalen.

Ik wil ook even stilstaan bij uw opmerking over infrastructuurwerken. Voor mij is dit niet duidelijk. Ik vind in de tekst niet terug dat de LRM kan participeren in infrastructuurwerken of deze kan ondersteunen, behalve dan op de mijnterreinen.

Ik herinner me een vraag van de heer Sauwens enkele maanden geleden. Hij suggereerde dat de LRM ook zou participeren in de ontsluiting van Limburg in het algemeen. Het kapitaal moest daarvoor kunnen worden gebruikt. Ik heb vernomen dat er een akkoord is. Als alle partners het eens zijn, kunnen middelen van de LRM worden gebruikt voor bepaalde infrastructuurwerken. Moet ik daaruit afleiden dat die middelen aan de LRM worden ontnomen en worden geïnvesteerd in andere projecten? Of is het de LRM die mee investeert? Daar vind ik in dit document niets over terug. De LRM beschikt wel over een bepaald kapitaal, maar blijkbaar zal ze, indien ze geen initiatieven neemt, over een aantal jaren maar over 6 miljard frank beschikken. Men zal de LRM immers de rest van haar middelen hebben ontnomen om elders te investeren, na overeenstemming tussen de traditionele partners in de sociaal-economische sector in Limburg en de regering.

Ik heb ook een aantal vragen over de tekst zelf. Er zijn masterplannen opgesteld voor de mijnterreinen. Ik lees echter dat de herbestemming voor die mijnterreinen moet voldoen aan dezelfde rendementsregel die aan heel de LRM wordt opgelegd.

In het kader van het ruimtelijk structuurplan voor Limburg kan ik me best voorstellen dat er ruimte is voor industrieterreinen. U hebt dat zelf ook aangegeven. We denken echter dat men beter andere terreinen zou ontsluiten. Zo kan men bijvoorbeeld locaties langs de economische as langs het Albertkanaal aanwenden als industrieterreinen. De huidige mijnterreinen kunnen nu best worden ingekleurd

als andere, bij voorkeur niet-industriële, bestemmingen.

Als men de rendementsfactor laat meespelen voor de mijnterreinen, dan verplicht men zichzelf om deze terreinen als industriegebieden te valoriseren, wat ze op dit ogenblik ook zijn. Men hypothekeert dan wel een open denken over de toekomstige ruimtelijke invulling van Limburg. Bovendien past dit plan niet helemaal in het RSV, waar die economische as duidelijk is ingekleurd als potentieel gebied voor de verdere ontwikkeling van industriegebieden. Ik was verheugd over het feit dat het patrimonium van de mijngebouwen niet is opgenomen in de rendementsverplichtingen. Als men dit doet, creëert men dezelfde bijkomende belasting als voor de mijnterreinen zelf.

Er wordt expliciet geformuleerd dat de LRM in minstens twee grootschalige projecten voor substantiële, duurzame tewerkstelling moet participeren. Wat is een middelgroot, een groot en een grootschalig project? Deze termen kan ik niet inschatten. Een bedrijf als Ford Genk, of zelfs een bedrijf dat half zo groot is, zal niet meer naar Limburg komen. In heel Europa vestigen zich jaarlijks maar drie of vier grootschalige bedrijven. Ik weet niet goed wat ik onder "grootschalig" moet verstaan. Wanneer is iets grootschalig en wanneer middelgroot? Men spreekt al lang over een bedrijf van halfgeleiders, maar welk bedrijf is dit? Is dit een grootschalig project? Houdt "grootschalig" in dat men drie- of vierhonderd werknemers heeft of hangt dit af van een bepaalde kapitaalinvestering? Dit begrip wordt nergens gedefinieerd.

De heer Jacques Laverge : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, Limburg krijgt met de LRM een uniek instrument. Het is een zeer gevarieerde overeenkomst met diverse opdrachten. De eigenlijke hoofdplicht van de LRM is het aanzwengelen van het economisch leven in Limburg. Wat is de huidige portefeuille van de LRM, wat is de waarde ervan, hoe evolueert hij en welke liquide middelen zijn er om de investeringsrol te vervullen?

Ik ga akkoord met de stelling van de heer Schuermans. Een rendementsverplichting opleggen voor beleggingen in gronden is op korte termijn vrij moeilijk. Waarom zou men voor de mijnterreinen niet kiezen voor intercommunales? Dit legt andere verplichtingen op. Zij kunnen bedrijventerreinen aankopen en loskoppelen van de liquide middelen van de LRM. Als de LRM zou investeren in gronden of in infrastructuurwerken voor het klaarmaken van industriegronden, zou ze heel wat

van haar middelen op langere termijn vastleggen. Dit zou de rendabiliteit en de rotatiekracht van de LRM-investeringen sterk hypothekeren.

Een van de voorwaarden is immers dat er voor de LRM steeds in exits moet worden voorzien. Als het bedrijf op kruissnelheid is, moet zij er kunnen uitreden en de gerecupereerde middelen terug kunnen investeren in nieuwe initiatieven. Ik sluit me dus aan bij de heer Sauwens : dit hangt hoofdzakelijk af van het goed vervullen van de LRM-functie door de dynamiek van het management. Dat is immers investeren : het dynamisch zoeken naar opportuniteiten. Dat is vrij belangrijk.

De vraag rijst derhalve of het LRM-management sterk en dynamisch genoeg is om die taak aan te pakken. U legt een aantal normen op. Mocht ik manager zijn van LRM, dan zou ik me schamen over het feit dat de overheid me bepaalde normen oplegt bij de behandeling van dossiers. Men eist in feite van het management dat het 50 percent van de risicokapitaaldossiers en 75 percent van kennisdossiers in behandeling neemt.

Daarmee beweert men eigenlijk dat het management sloom is en stimuli moet krijgen. Mijnheer de minister, hoe gaat u controleren of aan die criteria wordt voldaan ? Welke sancties zullen worden getroffen indien niet aan deze criteria wordt voldaan ? Deze heb ik immers nergens teruggevonden. Het is belangrijk te weten in welke mate het management van de LRM achter deze doelstellingen staat. Hoe gaan ze dit realiseren op een markt waar grote competitiviteit heerst ? Privé-investeringsmaatschappijen zijn hier tegenwoordig immers ook zeer actief.

Dan heb ik nog een bijkomende vraag. Mijnheer de minister, u zegt dat de LRM mag participeren in andere fondsen. In de opdracht van de LRM stipuleerde u duidelijk dat alles moet gebeuren op Limburgs grondgebied. Hoe kunt u bij participatie in privé-maatschappijen controleren of afdwingen dat de ingebrachte middelen uitsluitend voor Limburgse projecten worden gebruikt ? U moet de opdracht van de LRM goed specificeren : er moet sprake zijn van investeren, van roterend investeren. Ik geef aan de Limburgse collega's de suggestie dat ze heel die infrastructuur – bedrijventerreinen en dergelijke – ontkoppelen van de LRM en er een afzonderlijke structuur voor opzetten. Anders dreigen de LRM-middelen veel te lang en te sterk te worden vastgelegd.

De heer Eddy Schuermans : Ik wil even reageren op de woorden van de heer Sannen en waarschu-

wen voor een te negatief beeld van het verleden inzake participaties. Het beste beoordelingscriterium daarvoor is de waarde van de portefeuille van de Limburgse Participatiemaatschappij toen deze werd geprivatiseerd. Misschien kan de minister ons terzake de correcte cijfers geven. De opbrengst van die portefeuille lag veel hoger dan we oorspronkelijk hadden gedacht. Men heeft daar toen een belangrijk pakket aan middelen gegenereerd.

Minister Eric Van Rompuy : Het ging over 4,8 miljard frank.

De heer Eddy Schuermans : Dat bewijst dat de verschillende participaties wel degelijk hun opbrengst hebben gerealiseerd. Anders had men nooit een dergelijke winst gehad. In het verleden, vooral dan in de periode van de KS, zijn er inderdaad bepaalde excessen geweest. Toen dachten we dat het bijvoorbeeld nuttig was dat de KS een eigen bouwbedrijf had. Maar dat kan men moeilijk toeschrijven aan de opvolgers uit de meer recente periode, waar dergelijke creaties immers niet meer zijn voorgekomen. Vandaar de sterke opbrengst bij de LPM-privatisering.

De heer Ludo Sannen : Ik meen dat ik me terzake heel voorzichtig heb uitgedrukt. Het was helemaal niet mijn bedoeling om het proces van het verleden te maken. Ik zeg alleen dat het verleden misschien mee aanleiding heeft gegeven tot een striktere overeenkomst dan deze van bijvoorbeeld de GIMV.

De heer Eddy Schuermans : Men zou de indruk kunnen geven, ook aan de buitenwacht, dat alles wat is gebeurd op het vlak van participaties tot niets heeft geleid. Maar er moet ook worden gezegd dat er sprake was van een opbrengst, hoewel de diversificatiepogingen die men deed met de KS niet steeds een succes zijn geweest. En dan druk ik me zeer voorzichtig uit.

Het grote probleem voor de LRM is dat Vlaanderen in het algemeen en Limburg in het bijzonder geen traditie hebben op het vlak van risicokapitaal. Bij de bespreking van het ontwerp van decreet inzake het risicokapitaal was dat een van de conclusies. In onze – voornamelijk familiale – ondernemingen heerst geen traditie om derden te betrekken bij het leiden van het bedrijf. Zoals elke risicokapitaalverstrekker in Vlaanderen ervaart de LRM dit als een handicap. Zelfs met de nieuwe beheersovereenkomst zal deze mentaliteit niet meteen veranderen.

Nog een laatste punt, in verband met het betoog van de heer Laverge. We hebben in Limburg ervaring met een intercommunale op het vlak van industrieterreinen. Ook dat was niet de meest gunstige zaak, noch de meest fraaie pagina voor een aantal mensen. Het lijkt me een zeer zware vergissing om het sanerend beheer van de mijnterreinen te onttrekken aan de LRM. Mij lijkt het precies een opdracht van de rechtsoptvolgers van de KS om verantwoordelijk te zijn voor het goed saneren van sites die in een aantal gevallen vervuild zijn, en om deze sites een nieuwe bestemming te geven. Men heeft daar de middelen voor en men doet dat goed. Op het einde van de rit moet minstens de sanering achter de rug zijn. De verantwoordelijkheid terzake moet worden opgenomen. Als Vlaanderen vandaag problemen heeft met het grondbeleid, met historisch vervuilde industrieterreinen, dan is dat precies omdat wie vroeger vervuilende activiteiten ontwikkelde niet werd geconfronteerd met de plicht om op te draaien voor de sanering. Alvorens men nieuwe bestemmingen en reconversiemiddelen financiert, moet erover worden gewaakt dat in elk geval de terreinensanering plaatsvindt. Terzake zijn we op de goede weg.

De heer Jacques Laverge : Het was uiteraard niet mijn bedoeling de sanering uit die opdracht te halen. Mij ging het over het oprichten en uitrusten van nieuwe industrieterreinen. Dat neemt veel liquide middelen in beslag op lange termijn. Men moet over voldoende middelen beschikken om de investeringsopdracht te vervullen. U zegt dat men in Limburg slechte ervaringen heeft met intercommunales. Welnu, in andere provincies is er dan weer sprake van goede ervaringen. Omdat in sommige gevallen de partners het niet goed deden, kan men niet beweren dat alle intercommunales slecht functioneren of hun rol niet goed vervullen.

De heer Eddy Schuermans : Het is een goed principe dat wie verantwoordelijk is geweest voor de vervuiling of het gebruik van een terrein medeverantwoordelijk wordt gesteld voor de sanering van en het zoeken naar een nieuwe bestemming voor dit terrein. Voor het overige moet men in staat worden gesteld om strategisch gelegen sites te ontwikkelen tot bedrijventerreinen. Daarin is wel degelijk voorzien. Dit is ook niet beperkt tot de mijnterreinen, het is veel ruimer. Maar het beheer van de terreinen lijkt ons een blijvende opdracht voor de LRM of desnoods een dochter ervan.

De heer Johan Sauwens : Ik stel voor dat we het antwoord van de minister eens horen op de vele vragen die hier werden gesteld. Een verduidelijking van het regeringsstandpunt over een aantal

paragrafen uit de beheersovereenkomst lijkt ons heel belangrijk.

De heer Ludo Sannen : Is de rendementsverplichting, die ook voor die KS-terreinen bestaat en in deze overeenkomst werd opgenomen, eigenlijk wel verantwoord ? Ik heb er totaal geen moeite mee dat de NV Mijnen die terreinen beheert en saneert, maar ik ben het er niet mee eens dat die sowieso een zeker rendement moeten behalen. Niet alle terreinen lijken me immers ideaal om verder te worden ontwikkeld als industrieterrein.

De voorzitter : Ook ik wens de minister nog enkele vragen te stellen.

Kan de minister mij namelijk vertellen waar precies de afbakening ligt tussen enerzijds de LRM en anderzijds de andere Vlaamse investeringsmaatschappijen, bijvoorbeeld de GIMV ? Werden dienaangaande territoriale afspraken gemaakt ? Betekent dit bijvoorbeeld dat de GIMV niet actief kan zijn in Limburg ? Is in een vorm van samenwerking voorzien ? Ik stel die vragen ook vanuit de vaststelling dat hier ook vaak risicokapitaal mee is gemoeid dat een grote portie economisch geduld vergt. Van investeringsmaatschappijen wordt immers verwacht dat zij bekwaam zijn het economische geduld op te brengen dat van privé-investeringsmaatschappijen blijkbaar moeilijk kan worden verwacht. Het is dan ook een internationaal gegeven dat een investeringsmaatschappij zich tot een vrij beperkt grondgebied of territorium moet beperken.

Met alle respect voor Limburg moet ik trouwens vaststellen dat dit niet de dichtst bevolkte provincie is. Dit kan een handicap zijn, eerst en vooral vanuit economisch oogpunt. Dit kan voor de LRM zelfs een moeilijk te overschrijden drempel zijn die verdere ontwikkeling tot een normaal functionerende investeringsmaatschappij kan bemoeilijken.

Mijn concrete vraag is dan ook hoe we zo iets moeten inschatten in het Vlaamse economische landschap.

Minister Eric Van Rompuy : Mijnheer de voorzitter, ik wens eerst iedereen te danken voor de vele interessante vragen en suggesties.

Sta mij toe eerst te antwoorden op de vraag van de heer Laverge betreffende de middelen. Uit het jaarverslag 1997 blijkt dat de financiële vaste activa op 9,1 miljard frank liggen, waarvan de NV Mijnen 8,6 miljard frank vertegenwoordigt. De geldbeleggingen bedragen 8 miljard frank en het eigen

vermogen 11,3 miljard frank. Dit gaat dus over het boekjaar 1997. Ondertussen is dit reeds 12 miljard frank geworden, waarvan dus een groot deel mobiliseerbaar is. Er staan dus inderdaad heel wat middelen ter beschikking.

Het is niet mijn bedoeling een en ander in een communautair daglicht te stellen, maar als we na gaan welke middelen Henegouwen heeft gekregen en hoe hoog de werkloosheid daar nu ligt, namelijk bijna 25 percent, dan blijkt Limburg het toch niet slecht te hebben gedaan. De mijnsluitingen in Limburg hebben 15.000 jobs gekost, maar in de periode tussen september 1987 en nu werd dat verlies meer dan goedgemaakt. In Limburg ligt de werkloosheid nu op circa tien percent. Daar is dus duidelijk een reconversie gebeurd.

Bovendien werd in Limburg duidelijk in dynamische sectoren geïnvesteerd. Er is een en ander gebeurd in die provincie wat absoluut niet vergelijkbaar is met wat in Henegouwen is gebeurd. Daar bleef men in de problemen zitten. Wat het aantrekken van buitenlandse investeringen betreft, heeft Limburg aardig wat potentieel in huis, wat in Henegouwen helemaal niet het geval is. Er is ook een versterking van het ondernemings- en het KMO-gebeuren, dat weliswaar nog zwakker is ontwikkeld dan in de rest van Vlaanderen. Het KMO-gebeuren staat algemeen zwakker in Limburg, maar er is een enorme opbouw geweest gedurende de jongste jaren. Als men binnen dertig of veertig jaar de geschiedenis zal schrijven van wat er in Limburg is gebeurd op het einde van deze eeuw en na de dramatische mijnsluiting, dan zullen het KS-debacle, de onderzoekscommissie en al die feiten nog slechts een voetnoot zijn. De provincie heeft op economisch vlak de draad goed opnieuw opgepakt, zo blijkt uit de cijfers. Dit lijkt me een punt dat ook eens mag worden aangehaald.

Er is natuurlijk nog een werkloosheidsoverschot van ongeveer 6.000 eenheden ten opzichte van Vlaanderen en er is een grote discrepantie tussen de mannen en de vrouwen. De werkloosheidsgraad van de mannen in Limburg ligt bijna op het Vlaamse niveau. Het werkloosheidsoverschot is voor een stuk te wijten aan de vrouwelijke werkloosheid, die even belangrijk is.

Ik kom nu even op uw vragen terug. De LRM heeft uitsluitend een Limburgse opdracht. De GIMV kan opereren in Vlaanderen, ook in Limburg, en Gimvindus mag dat nu ook. Daar zijn geen beperkingen meer op. Er zijn natuurlijk ook privé-initiatieven. In Limburg is er ook een spin-off kapitaalfonds, het Wendelenfonds. Bovendien is er

ook belangstelling gebleken, maar dat zal in de loop van de volgende maanden wel duidelijk worden, voor de oprichting van een groeifonds. Een aantal Limburgse privé-ondernemers zoekt contact met de overheid en met de LRM om een soort van groeifonds op te richten waar de LRM ook mee in participeert, maar waarbij een onafhankelijk managementsteam het beheer van de portefeuille zal opnemen.

De heer Sauwens zegt dat de rendementsverplichting van de LRM verschrikkelijk hoog ligt : de OLO op vijf jaar, plus een halve percent. U kent ook de huidige rentevoet op lange termijn, en de heer Laverge zal beter dan wie ook weten wat de rendementsverwachtingen zijn van privé-investeringsfondsen. Die liggen meer dan dubbel zo hoog, namelijk op 11 tot 12 percent. Hier spreken we over ongeveer 5 percent, en dat is dan nog een gemiddeld rendement dat men over een aantal projecten kan spreiden, waarbij sommige in de eerste jaren waarschijnlijk geen enkel rendement zullen hebben.

We hebben het minimumrendement ingeschreven om een minimum aan economische garanties te krijgen dat het om duurzame projecten gaat met een rendabiliteitsvooruitzicht. Dat is de opdracht van de LRM.

Het grote probleem voor de volgende jaren zal zijn goede projecten te vinden. De LRM heeft een moeilijke periode achter de rug met de herstructurering van het economisch overheidsinitiatief. Vroeger zat LRM vervat in de globale koepel van de GIMV. We hebben dat allemaal uit elkaar getrokken.

De minister-president heeft vijf jaar geleden de discussies in de commissie voor Economische Aangelegenheden meegemaakt met de milieuholding, Gimv, Gimvindus, LRM en de KS. Er drong zich een herpositionering op van de LRM na de loodzware hypotheek die het Fenixproject op haar werking had gelegd. Vandaar dat nu grote verwachtingen worden geschapen. De overheid zegt in haar beheersovereenkomst duidelijk wat de verwachtingen voor de toekomst zijn. Dat de middelen in Limburg verankerd zijn, is duidelijk. De Vlaamse regering bestaat trouwens voor de helft uit Limburgers. Er zijn drie Limburgse ministers, minister Grouwels is een half-Limburgse en ik ben de curator van Limburg. De nog beschikbare gelden zijn in Limburg verankerd.

Er werd gevraagd wat er met die middelen zal gebeuren wanneer het werkloosheidsoverschot volle-

dig is weggewerkt. Dat moet dan op dat ogenblik worden bekeken. Het lijkt me politiek uitgesloten dat die Limburgse middelen uit de reconversie-enveloppe niet in Limburg verankerd blijven. Het gaat immers om een bonus – dat zijn middelen die niet werden opgebruikt. Dat is uniek. Het overschot van die 100 miljard frank moet dus in Limburg verankerd blijven. Dat is mijn standpunt, mijnheer Laverge. U mag uw eigen standpunt hebben.

De heer Johan Sauwens : Ik steun het standpunt van de minister.

De heer Marino Keulen : Ook ik steun het standpunt van de minister.

Minister Eric Van Rompuy : In mijn partij zullen er ook wel Antwerpenaren of West-Vlamingen zijn die vinden dat de middelen in de algemene begroting moeten terechtkomen wanneer het werkloosheidsoverschot is weggewerkt. Mij lijkt dat echter politiek uitgesloten. Ik, vriend en curator van Limburg, zal dat standpunt ook nooit verdedigen. De LRM heeft de opdracht na te gaan hoe die middelen het best kunnen worden besteed. Het is niet mijn ambitie dat geld over vijf jaar opgebruikt te zien.

Een aantal politieke partijen hebben voorgesteld jaarlijks een x-aantal Limburgse gemeenten een enveloppe van bijvoorbeeld 500 of 700 miljoen frank toe te kennen gedurende x-aantal jaren. Na vijf jaar is dan 2,5 miljard frank opgebruikt. Aan een miljard frank per jaar is het geld op na tien jaar. De gemeenten kunnen dat geld bijvoorbeeld besteden aan toerisme en infrastructuur. Dat was niet de filosofie van de Vlaamse regering. Wij vonden dat de middelen gestuurd moesten worden in de richting van meer duurzame economische projecten.

Wat de tijdsperiode betreft, er is nog leven na de dood – ik bedoel daar 13 juni en 2004 mee. Er kunnen momenten komen dat Limburg de enige provincie is die de nodige middelen heeft om ergens voor in te zetten. We zullen dan blij zijn dat het geld goed werd beheerd. Het is de verdienste van de LRM en haar voorzitter om dat eigen vermogen van meer dan 11 miljard frank te hebben samengebracht en goed te beheren. Dat sluit niet uit dat er meer proactief moet worden gezocht naar een aantal projecten.

Ik zal de gestelde vragen niet per spreker behandelen. Er werden in de beheersovereenkomst kwantitatieve criteria vooropgezet in verband met risico-

kapitaaldossiers waarvan minstens 50 percent moet worden behandeld. Voor spin-offbedrijven moet minstens 75 percent van de risicokapitaaldossiers in de kenniscentra worden behandeld door de LRM.

Er moeten ook twee grootschalige projecten komen. Mijnheer Sannen, we denken bijvoorbeeld aan de conveyor van Ford Genk, de toeleveringsactiviteiten van Ford en I.C.-FAB. Ik weet dat ik vaag blijf, maar de LRM heeft juist de opdracht om dit in te vullen. Bij die grootschalige projecten met substantiële tewerkstellingseffecten gaat het natuurlijk niet om 8.000 mensen. Voor belangrijke projecten moeten wel middelen kunnen worden ingezet. Mijnheer Vanvelthoven, ik zal de vraag over de concrete doelstellingen voor 1999 overmaken. Deze doelstellingen moeten elk jaar worden ingevuld.

Het onderdeel financiering moet worden opgesplitst in middelen van het Limburgfonds en van de LRM. De reguliere begrotingsmiddelen zijn één zaak, het Limburgfonds met de overblijvende middelen voor de sociale reconversie een andere. De Vlaamse regering is aandeelhouder van de LRM. Ze kan beslissen om via een dividenduitkering of een uitkering van reserves LRM-middelen vrij te maken voor de financiering van hefboomprojecten. Deze middelen zullen via het Limburgfonds ter beschikking worden gesteld. Via voorgescreven procedures zullen ze hun bestemming krijgen, in het kader van de uitvoering van het actieplan.

De LRM kan investeren in rendabele projecten, in het kader van de omvorming van strategisch gelegen sites tot bedrijventerreinen. Die maatregel beperkt zich niet tot de mijnterreinen. De mijngebouwen zijn niet opgenomen in de rendementsberekeningen. Dat is ingegeven door de overweging dat de LRM de mogelijkheid moet hebben om deze gebouwen onder de boekwaarde van de hand te doen. Deze boekwaarde is gelijk aan de initiële boekwaarde plus de herwaardering ingevolge restauratie en herbestemmingsinvesteringen. Deze bepaling versoepelt dus de rendementsverplichting.

Er moet meer communicatie met de sociaal-economische groepen komen. Dat heb ik zelf ook ervaren toen ik de beheersovereenkomst in de Vlaamse regering had toegelicht. Daarover heeft TV-Limburg een item uitgezonden, waaruit blijkt dat er op dat vlak toch iets schort. Men mag ook niet met zijn potentiële investeringsprojecten te koop lopen. Dat is iets typisch Limburgs. Als de Vlaamse regering aan een Limburgs expansiedossier werkt, staat

dat al in de kranten vóór ik dat zelf heb kunnen bestuderen.

De heer Johan Sauwens : Aan wie ligt dat ?

Minister Eric Van Rompuy : Dat weet ik niet. Maar ik weet wel dat ik het Belang van Limburg moet lezen om te weten wat de dag nadien op mijn bureau terechtkomt.

De heer Ludo Sannen : In dit geval komt het uit een ministerieel kabinet. Het is verkeerd dat als een Limburgse kwaal af te doen.

Minister Eric Van Rompuy : Ik trek daarover mijn woorden dan terug, hoewel ik met vragen blijf zitten.

Op de vraag van de heer Keulen heb ik geantwoord. Ik begrijp de bekommernis van de heer Sauwens. Er moeten meer resultaten komen. Dat heeft ook te maken met de uitbouw van het medewerkersbestand. Men moet proactief op zoek kunnen gaan naar projecten.

Men mag ook niet vergeten dat twee derde van wat er in Vlaanderen aan risicokapitaal wordt verschaft, via de GIMV gebeurt. De markt aan risicokapitaal vanuit de privé-sector is in Vlaanderen zeker niet denderend. Het is echt pover wat de grote banken in dat verband doen. Die markt is momenteel wel groeiende.

Het beursgebeuren in Vlaanderen werkt ook al tegen. In dat kader moet ook onze actie worden gezien in verband met het ondernemerschap. In de volgende maanden zal de wedstrijd inzake het "business plan" worden gestart. Dit alles heeft dus tot doel goede ondernemingsprojecten los te weken. In Limburg kampt men met hetzelfde probleem.

Daarbij komt nog dat ondernemingen niet zo snel naar een investeringsmaatschappij stappen. Vlaanderen heeft een familiale KMO-structuur. Er is het probleem van het doorgroeien van ondernemingen. Die cultuur kent wel ontwikkelingen. De federale minister van Begroting heeft ook al een aantal suggesties voor het beleid geformuleerd. We kunnen in dat opzicht jammer genoeg te weinig doen. Er is wel het decreet risicokapitaal, maar veel van de incentives liggen op het federale niveau.

Ik heb al geantwoord op de vragen inzake de uitbouw van infrastructuur. Wat de duurtijd van de beheersovereenkomst betreft, kan ik het volgende zeggen. Die drie jaar zijn overeengekomen in de

Vlaamse regering. De enige uitzondering die we hebben gemaakt, is de openbare omroep. Die heeft vijf jaar gekregen. Wat de investeringsmaatschappijen betreft, is het dus wel drie jaar.

Mijnheer Sannen, u moet eens aan de leiding vragen met welke projecten ze bezig is. Ik weet dat er een twintigtal in behandeling zijn. De jongste jaren zijn er inderdaad weinig gerealiseerd. Waarschijnlijk zat men in een overbruggingsperiode en zijn er nu nieuwe mogelijkheden. Het is trouwens ook belangrijk dat deze middelen in Limburg zijn verankerd. Dat was immers ook geen evidentie.

Ik kom dan bij de mogelijke sancties bij een beheersovereenkomst. Indien de raad van bestuur de verbintenissen niet nakomt, zal de algemene vergadering van de aandeelhouders deze tekortkomingen of nalatigheden op een adequate wijze kunnen bestraffen, conform de bepalingen van de vennootschapswet. Daar gelden dus de gewone standaardbepalingen.

Zo kom ik bij het aspect van de participaties in andere fondsen. De beheersovereenkomst laat dit inderdaad toe. Het kan wel leiden tot een outsourcing van bepaalde activiteiten. Die fondsen kunnen hoogstwaarschijnlijk wel een rendementsverwachting hebben die veel hoger ligt dan wat de LRM doet. Daardoor kunnen ze dan complementair werken.

Ze moeten zich wel beperken tot Limburg. We kunnen toch moeilijk het Limburgs verankerd geld gebruiken om projecten buiten Limburg te financieren. Dan heeft het helemaal geen zin meer. Het groeifonds gaat over Limburgse ondernemers. Ook de LRM werd gevraagd om daarin te participeren. De ambitie is dus om in Limburg activiteiten te ontwikkelen.

Ik denk dat ik hiermee op de belangrijkste vragen heb geantwoord.

De voorzitter : Ik wil nog een kleine verduidelijking brengen. Bij de jaarlijkse ontmoeting met de GIMV, zien we duidelijk de evolutie waarbij de GIMV – aangezien ze van jaar tot jaar groeit – zich vanuit een strategische benadering niet meer louter beperkt tot investeringen in Vlaanderen. Een meerderheid van de leden van deze commissie onderschrijft deze benadering, met uitzondering van één fractie. Het is immers in het belang van Vlaanderen dat de GIMV zich profileert als een Europese investeringsmaatschappij.

Het concept van de LRM staat eigenlijk haaks op wat we voor de GIMV goedkeuren. U zegt terecht dat we het reconversiegeld voor Limburg niet kunnen aanwenden voor projecten buiten Limburg. Vanuit een economische benadering is dat echter niet zo onzinnig. Bijvoorbeeld met Ford Genk staan heel wat andere bedrijven in het Limburgse in verbinding. De verankering van Ford Genk wordt echter mede bepaald door bedrijven buiten Limburg. Ook in die bedrijven zou de LRM strategisch kunnen participeren. We zitten hier dus met een keurslijf dat beperkingen oplegt aan de mogelijkheden van de LRM en de reconversie van Limburg.

We mogen de zaak niet wantrouwig bekijken uit vrees dat middelen die bestemd zijn voor Limburg, naar andere provincies worden gedraineerd. Een strategische doelstelling kan voortdurend worden getoetst. Op termijn moeten we daarover durven praten. Het gaat niet om een strijd van de Limburgers tegen de anderen, maar om een goede verstandhouding.

Minister Eric Van Rompuy : Artikel 6 bepaalt : "In al haar deelnemingen en betrokkenheden neemt de LRM als onderscheidend criterium aan dat er een aanwijsbaar verband moet bestaan met de provincie Limburg". Deze bepaling past in de geest van wat u zegt. Het moet mogelijk zijn om te participeren in activiteiten die een onderneming in Limburg indirect kunnen ondersteunen.

De GIMV zegt dat ze een internationale speler moet worden om twee redenen. Ten eerste is die schaalvergroting nodig om aan bepaalde dingen te kunnen deelnemen. De concurrenten zijn immers buitenlandse investeringsmaatschappijen die omwille van hun schaal in staat zijn aan betere voorwaarden en met meer kans op succes als financier op te treden in Vlaanderen. Ten tweede moet ze in een aantal landen aanwezig zijn om de groei van onze ondernemingen te kunnen begeleiden.

Dat is een ruimere aangelegenheid dan die van de LRM. Het moet inderdaad ook mogelijk zijn voor de LRM om buiten Limburg actief te zijn, maar dan moet de band met de economische ontwikkeling van Limburg aanwijsbaar zijn en moet het optreden de Limburgse ondernemingen mee ondersteunen.

De heer Ludo Sannen : Mijnheer de minister, u hebt nog niet geantwoord op de vraag over de rendementsverplichting van de NV Mijnen betreffende de gronden. Ik heb daar bedenkingen bij geformuleerd met het oog op de toekomstige ruimtelijk-

ke invulling van Limburg. Ik zou willen dat u die in overweging neemt. Nu is die rendementsverplichting opgenomen, maar is het zeer de vraag of ze wenselijk is.

Ten tweede hebben we te maken met een vreemde situatie. U stelt dat de LRM over een portefeuille beschikt, maar dat die na politiek overleg kan worden verkleind. Het is moeilijk om een strategische lijn te bepalen voor een participatiemaatschappij als niet eens duidelijk is wat haar kapitaal zal zijn en hoe het zou kunnen evolueren. Als er een akkoord is, kunnen middelen worden onttrokken, die dan naar het Limburgfonds gaan. Dat is voor de beheerders van de LRM zeker geen aangename situatie.

Een derde opmerking gaat over de KMO's. U sprak over een traditie. We merken dat ze heel vlug terug van de hand worden gedaan van zodra ze een zeker niveau halen. Daardoor komen ze dikwijls in handen van buitenlandse bedrijven. Kan de participatie van de LRM ook helpen om de verankering die de minister-president voorstaat, te versterken ? Ik wil daar niet zozeer voor pleiten, maar ik wil toch de vraag stellen.

Er is ten slotte nog een andere zaak waar u geen antwoord op geeft. De nieuwe participaties van de LRM in de laatste twee jaar beperken zich tot nul.

Ik heb nog een concrete vraag over het rendement, meer bepaald over de laatste paragraaf van artikel 5, waarin het volgende staat : "De middelen om het investeringsritme te financieren, haalt de LRM uit het roterend karakter van de portefeuille en de gedeeltelijke zelffinanciering na uitkering van een dividend".

De ontwerptekst vermeldde toen een dividend van 100 tot 125 miljoen frank. Nu staat er : "een dividend dat vastgelegd werd door de Vlaamse regering. Het uit te keren dividend zal worden genomen uit het netto-resultaat van het betrokken boekjaar. Indien dit niet volstaat om het overeengekomen bedrag van het Vlaamse Gewest uit te keren, zal dit gebeuren door uitkering van de reserve".

Mijn vraag is geïnspireerd op wat de LRM zelf aan u heeft laten weten : "Een dividendverplichting, indien ze niet wordt gefinancierd uit de lopende jaarwinsten, kan worden gezien als een stille, geleidelijke overheveling van in Limburg verankerde middelen naar aandeelhouders van de LRM". U hebt duidelijk gezegd dat de beschikbare middelen in

Limburg moeten worden verankerd. In hoeverre is dit geen achterpoortje om middelen af te wenden ?

Mijnheer de voorzitter, kunnen we een afspraak maken om de heren Aerden en Beckers uit te nodigen ?

De voorzitter : Ik zal daarover straks een voorstel formuleren.

De heer Jos Stassen : Mijnheer Sauwens, als er goede projecten zijn, dan blijft het geld vanzelf in Limburg.

De heer Johan Sauwens : Er werd gesproken over drempelverlaging en risicokapitaal. De vergelijking met de GIMV is heel nuttig geweest. Wie op de privé-markt geen financiering vindt, zal zich wenden tot dit soort financieringsmaatschappijen. Wie zal dan nog toetreden indien we een te strak keurslijf en een te hoge rendementsverplichting opleggen, en dus in feite te weinig vertrouwen aan het management geven ? We stellen vast dat er miljarden niet worden gebruikt, onder meer omdat de drempel tot nu toe te hoog is geweest.

Mijn voorstel is om in dit geval de middelen desnoods aan te wenden om de basisinfrastructuur met een economische finaliteit te versterken. Deze discussie overstijgt echter de bespreking over de LRM. In het protocol zal men een aantal middelen desaffacteren. Ik denk bijvoorbeeld aan de Light-rail naar het Maasland. Waarom zouden we een deel van de middelen daarvoor niet gebruiken ? Dit zou een algemeen maatschappelijk en in economische zin van groot belang kunnen zijn.

Minister Eric Van Rompuy : De rendementsverplichting voor de terreinen zorgt niet voor een probleem. De waardering van die terreinen is praktisch nihil, zodat men er enkel een rendementswinst op kan realiseren.

Het dividend van 125 miljoen frank is het gevolg van een beslissing van de Vlaamse regering van december 1994. Het decreet van 13 juli 1994 legde budgettaire neutraliteit op aan de herschikingsoperatie. Er was bij Gimvindus een jaarlijks financieringstekort van 675 miljoen. Men heeft dit gefinancierd door 550 miljoen frank dividend van de GIMV en 125 miljoen frank dividend van de LRM. De Vlaamse regering legde toen de voorwaarde op dat er jaarlijks een dividend moest worden gestort. Hierover is de voorbije jaren wat discussie geweest. Door de opname in de beheersovereenkomst wilden we aan alle betrokken partijen duidelijk maken dat er een verplichting is.

Vanuit vennootschapsrechtelijk oogpunt kan men hier opmerkingen over maken. Een dividend wordt vastgesteld op voorstel van de raad van bestuur en beslist door de algemene vergadering. De Vlaamse regering kan beslissen om bepaalde dividenden uit te keren in het kader van het actieplan.

Als men zich zou fixeren op die 125 miljoen frank, dan zou de LRM kunnen opwerpen dat de Vlaamse regering geen bijkomend dividend kan opleggen, aangezien in de beheersovereenkomst enkel de 125 miljoen frank is vermeld. Daarom is het ook in algemene termen gesteld. Als de Vlaamse regering beslist een dividend te laten uitkeren, dan zal het bedrag op basis van die beslissing worden vastgelegd. Die 125 miljoen gaat sinds 1995 naar de algemene middelenbegroting.

Als een onderneming groeit en er is een overnemer, dan kan niemand daaraan weerstaan, al heeft men vijftig investeringsmaatschappijen. Dit is nu eenmaal een economische evolutie waarin de overheid nooit een rol zal kunnen spelen, tenzij voor projecten waarvoor geen belangstelling of overnemer is. In dat geval lijkt het me echter niet aangewezen dat de overheid daar instapt.

De voorziene mogelijkheid om dividenduitkeringen en kapitaalsverminderingen door te voeren, waren een gevolg van het Limburgplan. De gouverneur en de politieke partijen vroegen zich af welke middelen er waren voor de implementatie van het Limburgplan.

Wij hebben geantwoord dat de reguliere middelen ter beschikking stonden evenals de resterende enveloppe van het Limburgfonds. Maar hefboomprojecten, die een duurzame bijdrage kunnen leveren tot de economische ontwikkeling, kunnen ook worden gefinancierd via kapitaalsverminderingen of bijkomende dividend-uitkeringen. Dat vermindert weliswaar de middelen van de LRM, maar het zijn toch duurzame investeringen in Limburg. Voor mij is dat de enige mogelijke manier om het Limburgplan te financieren zonder de reguliere budgetten te verminderen. Ik vind immers dat Limburg recht moet blijven hebben op deze reguliere middelen. Maar u hebt gelijk dat dit een bijkomende beperking vormt voor de LRM.

De voorzitter : Mijnheer Sauwens, met betrekking tot uw verzoek stel ik voor dat we, net als met GIMV en Gimvindus, een jaarlijkse hoorzitting organiseren met de voorzitter en de afgevaardigd bestuurder of de directeur-generaal van de LRM. Een hoorzitting is de geschikte vorm daar er externe personen worden uitgenodigd.

De heer Johan Sauwens : Ik kan daarmee akkoord gaan. Wat de LRM betreft zou ik echter willen vragen dat dit reeds kan gebeuren op relatief korte termijn, in de loop van de volgende weken. Daar dit hoe dan ook een nieuw begin betekent voor de investeringsmaatschappij, zouden we de beheersovereenkomst met hen kunnen bespreken en indien nodig suggesties kunnen overmaken aan de regering.

Minister Eric Van Rompuy : We hebben met het parlement afgesproken dat de beheersovereenkomst zou worden meegedeeld. Ik wil dan ook vragen dat deze besprekingsprocedure louter formeel zou worden beëindigd, zodat de zaak in werking kan treden. De hoorzitting is een andere zaak. Daarover wil ik me niet uitspreken. Maar ik wil vragen dat de LRM kan beginnen werken.

De heer Johan Sauwens : Formeel gezien moeten wij ons daar zelfs niet over uitspreken.

De heer Paul Deprez : Dat was ook mijn vraag. Dat de beheersovereenkomst zou worden meegedeeld, werd inderdaad afgesproken. Maar is dit een conditio sine qua non opdat de LRM zou kunnen beginnen werken ? Ik dacht het niet.

Minister Eric Van Rompuy : De beheersovereenkomst werd principieel goedgekeurd door de regering, maar we moeten dit meedelen aan het parlement. Is hiermee de mededeling dan afgelopen ?

De heer Paul Deprez : Die mededeling is inderdaad voltrokken, ongeacht de vraag of we ze hier al dan niet bespreken.

De voorzitter : We moeten een onderscheid maken. Aan het principe van het controlerecht van het parlement inzake regeringsbeslissingen is hiermee voldaan. Dat maakt een evaluatie voldoende mogelijk. Hier zijn trouwens genoeg interessante opmerkingen geformuleerd.

Verder meen ik dat we de werking van de LRM regelmatig moeten evalueren. Dat gebeurt het best samen met de voorzitter en de directeur-generaal van de LRM, naar analogie met de GIMV en Gimvindus. Ter gelegenheid daarvan kan dan ook worden ingegaan op projecten en participaties, zodat deze bijkomend kunnen worden toegelicht.

Bij de GIMV en Gimvindus doen we dat systematisch naar aanleiding van hun jaarverslag. Daar alle leden de kans krijgen om dit verslag door te nemen, beschikken ze over accurate gegevens. Op basis daarvan kan er een hoorzitting plaatsvinden

met de leiding van die instellingen, waar men de kans krijgt dieper in te gaan op het concrete beleid. Dit behelst meteen een evaluatiemoment : er wordt gekeken in welke mate de beheersovereenkomst werd nageleefd, welke de knelpunten zijn enzovoort. Dit sluit aan bij onze werkwijze ten opzichte van de andere investeringsmaatschappijen.

De heer Johan Sauwens : In welke maand zou dit dan plaatsvinden ? Ik dacht dat alle fracties het erover eens waren dit gesprek te voeren in de loop van de volgende maanden, op basis van de meest recente gegevens in de vorm van het jaarverslag voor 1997. Biedt februari geen geschikt tijdstip ? U verschuift het naar de volgende regeerperiode als ik het goed begrijp.

De voorzitter : Dat is niet de bedoeling. Het belangrijkste jaarverslag is het eerstkomende, namelijk over het boekjaar 1998. Het jaarverslag 1997 alsnog in behandeling nemen, is ver in de tijd teruggaan. Het meest aangewezen aanknopingspunt is het jaarverslag van 1998, maar ik leg het aan de commissie voor.

De heer Ludo Sannen : Mijnheer de voorzitter, ik ben verheugd over uw voorstel om deze zaken jaarlijks gezamenlijk te behandelen via hoorzittingen en dergelijke. Dit is een bevoegdheid van de Vlaamse regering, dus het moet ook in het Vlaams Parlement ter sprake komen. Over de wenselijkheid om nu een gesprek te hebben, kan ik me moeilijk uitspreken. De heer Sauwens vermeldt een aantal elementen waar we volledig buiten staan. Hij is van oordeel dat dit protocol moet beantwoorden aan de verwachtingen. Hij kan vergelijkingen maken want hij heeft een hele reeks documenten waarover men als niet-lid van de inner circle niet kan beschikken. Ik kan geen vergelijking maken tussen de huidige overeenkomst en de volgende. Ik kan slechts afwachten of de nieuwe overeenkomst functioneert.

De heer Eddy Schuermans : Mijnheer de voorzitter, wij zijn vragende partij om het decreet zo snel mogelijk te behandelen en het vandaag nog af te ronden. Er moet over een aantal zaken dringend worden beslist. Voor ons volstaat de evaluatie binnen een bepaalde periode van de werking van de LRM. Dit is echter niet het meest geschikte moment hiervoor. Het heeft weinig zin om de punten en komma's van de door de regering goedgekeurde overeenkomst met de LRM en de evolutie ervan in de verschillende ontwerpfasen nog eens te bespreken. We hebben daarover reeds een uitgebreide gedachtewisseling gehad. Voor ons volstaat dit.

De heer Ludo Sannen : Ik veronderstel dat het de geplogenheid is dat het verslag van deze gedachte-wisseling naar de LRM gaat. Ik denk daarbij aan de communicatie. Men hoeft dus geen eventuele hoorzitting af te wachten. Hopelijk kunnen de zaken die hier zijn meegedeeld worden ingebracht in het beleid dit jaar.

De verslaggever,

De voorzitter,

Paul DEPREZ

Robert VOORHAMME

BIJLAGE

Verslag van de hoorzitting op 7 januari 1999 met mevrouw Hilde Houben-Bertrand
over het Actieplan Limburg

DAMES EN HEREN,

Op 7 januari 1999 organiseerde de Commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden, in het kader van de bespreking van het voorstel van decreet van de heren Eddy Schuermans, Peter Vanvelthoven, Johan Sauwens en Jaak Gabriels houdende wijziging van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de herstructurering van de GIMV, Gimvindus, VMH, Mijnen en LIM en tot oprichting van het Limburgfonds en van de permanente werkgroep Limburg (Stuk 874 (1997-1998)- Nr. 1) een hoorzitting met mevrouw Hilde Houben-Bertrand over het Actieplan voor Limburg.

De delegatie was samengesteld uit :

- mevrouw Hilde Houben-Bertrand, Gouverneur van de Provincie Limburg en voorzitter van de Permanente Werkgroep Limburg ;
- de heer Marc Voets, coördinator van het Limburgplan.

I. UITEENZETTING DOOR MEVROUW HILDE HOUBEN-BERTRAND OVER HET ACTIEPLAN VOOR LIMBURG

1. Het Limburgplan

Mevrouw Hilde Houben-Bertrand, gouverneur van de Provincie Limburg : Mijnheer de voorzitter, geachte leden van deze commissie, ik ben u erg dankbaar dat ik de kans krijg om hier het Limburgplan te verduidelijken. Het Actieplan voor Limburg nam een aanvang op het ogenblik dat het Toekomstcontract voor Limburg werd afgesloten. Dat begon in de periode van de mijnsluitingen, en liep van 1987 tot 1997.

Die periode is voor Limburg gunstig geweest. In de mijnen zijn 18.500 arbeidsplaatsen verloren gegaan. Tijdens die tienjarige reconversieperiode zijn 42.500 nieuwe arbeidsplaatsen gecreëerd. Ondanks de zwarte bladzijde van de mijnsluitingen kunnen we toch een positieve balans voorleggen.

Die periode van tien jaren was te kort om ons ambitieuze programma te realiseren. We wilden in die periode het werkloosheidsoverschot van Limburg tot het Vlaamse niveau terugbrengen. Verder wilden we de vorming en het onderwijs van de jeugd sterk verbeteren. Er is een inhaalbeweging gerealiseerd, maar het doel is niet volledig gehaald. In 1997 hebben we dan ook beslist dat er een vervolg op het Toekomstcontract moet komen.

Er moet een nieuw Limburgplan komen om de budgettaire mogelijkheden aan te wenden om de reconversie verder uit te bouwen en een doorgroei-economie te realiseren. Het Actieplan is besproken met een aantal bevoorrechte getuigen. Daarna is dat ook gebeurd met alle politieke partijen van de provincie, en met de sociale partners. Uit die besprekingen bleek dat men positief stond tegenover dat plan.

Het Limburgplan beoogt de toekomstgerichte ontwikkeling van de provincie, in het verlengde van het reconversiebeleid, en met het oog op de uitbouw van een doorgroei-economie. Er zijn drie data die voor ons belangrijk zijn.

1.1. Actieplan van 25 april 1997

Op 25 april 1997 werden de doelstellingen en de uitgangspunten geformuleerd. De fractieleiders van alle politieke partijen in de provincieraad en alle sociale partners hebben dit plan schriftelijk ondertekend. Later werd het ook unaniem door de gemeenteraden van de provincie, uitgezonderd die van Voeren, goedgekeurd. Er bestaat dus een heel breed maatschappelijk draagvlak, wat de kans op succes aanzienlijk verhoogt.

1.2. Protocol van 15 december 1997 – Gestructureerde aanpak van het actieplan

Op 15 december 1997 hebben de politieke partijen een protocol ondertekend met de sociale partners om te zorgen voor een gestructureerde aanpak van het actieplan. Het protocol geeft de wijze aan waarop de agenda wordt bepaald, de manier waarop de twee beleidsgroepen onder voorzitterschap van de provinciegouverneur, worden gestructureerd. Er werd een politieke beleidsgroep opgericht en een beleidsgroep sociale partners (in vervanging van de PWL-pleno en het IMO).

Het doel van het Limburgplan is klaar en duidelijk "Samen werken en samenwerken voor een welvarend Limburg". We kiezen allen voor een regio die werkt aan de voorwaarden die tot succes leiden.

1.3. Doelstellingen actieplan en structurele omkadering

Er zijn vijf grote doelstellingen in het actieplan. We wensen het creëren van meer tewerkstelling continu te stimuleren. Het gaat om kwalitatieve en duurzame tewerkstelling voor zoveel mogelijk mensen. Wanneer we economisch zeer actief wensen te zijn, moet de regio bovendien maximaal worden ontsloten. De regio is geografisch goed ingeplant en ligt bijna in het hart van de Europese Unie. We moeten ervoor zorgen dat onze producten vlot bij de zeer sterk uitgebouwde consumentenmarkt geraken.

Limburg is steeds erg bekommerd geweest om het behoud van een zorgzame samenleving. In de volgende eeuw willen we alles doen om dit aspect veilig te stellen. Daarnaast heeft Limburg een groen imago. De helft van de groengebieden in Vlaanderen bevinden zich in deze regio. Een van de redenen hiervoor is het groot aantal militaire domeinen. We willen dat karakter behouden en ervoor zorgen dat er een goed evenwicht bestaat tussen de economische en recreatieve ontwikkelingen en het groene label van de provincie. De verdere groei van het toerisme is voor ons erg belangrijk.

We wensen ten slotte te werken aan een lerende en slimme regio. De economie van de volgende eeuw zal immers gebaseerd zijn op de kennisontwikkeling.

De basis van het toekomstcontract ligt vooral in de mijngemeenten, die te lijden hebben gehad van de mijnsluitingen. In de toekomst wensen we ons te richten op de hele provincie. De mijngemeenten hebben zich goed uit de slag getrokken hoewel de werkloosheidscijfers daar nog steeds het hoogst liggen. De participatie aan het onderwijs is daar bovendien het geringst. We stellen nu echter vast dat Zuid-Limburg ook met ernstige problemen te kampen heeft.

We gaan er ook vanuit dat we niet alles tegelijk kunnen realiseren. We moeten gezamenlijk prioriteiten bepalen. We moeten zorgen voor een duurzame en structurele oplossing op middellange en lange termijn. Wanneer er nieuwe zaken worden gerealiseerd, moeten we ervoor zorgen dat we niet steeds bijkomende structuren creëren. Met het Limburgplan willen we ons volledig inbedden in het federale en vooral Vlaamse beleid. De doelstellingen en de uitgangspunten werden opgenomen in het protocol van 15 december 1997.

We wensen een breed maatschappelijk draagvlak te creëren omdat de sociale partners een grote groep mensen vertegenwoordigen die kunnen worden gemobiliseerd om achter het beleid van de politici te staan. We zijn wel in staat om een beleid voor te leggen, maar het moet ook in de praktijk realiseerbaar zijn. Hiervoor werden twee beleidsgroepen opgericht. De eerste is de politieke beleidsgroep die uiteindelijk de democratische verantwoordelijkheid draagt en ervoor moet zorgen dat de besluitvorming goed is onderbouwd. De tweede beleidsgroep is die van de sociale partners. Deze beleidsgroepen vervangen PWL-pleno en het interministerieel overleg dat in Brussel plaatshad.

Er werd verder in een coördinatiecel voorzien die dat alles dagelijks moet opvolgen. Ik heb daar persoonlijk absoluut niet de tijd voor en het overstijgt mijn taak als ambtenaar. Daarom moet de coördinatiecel de zaak tot een goed resultaat helpen brengen en voorkomen dat de politieke en sociale beleidsgroepen ontgoocheld raken. Coördinator Marc Voets is hier vandaag aanwezig. De cel is samengesteld uit medewerkers van de VZW PWL, de twee stafmedewerkers en de heer Marc Voets, als coördinator, de directeur-be-

heerder van de LRM, en de directeur-generaal en een medewerker van GOM. Het zijn dus allemaal mensen uit bestaande instellingen, organisaties en structuren.

Zo ontstaan een aantal werkgroepen die ad hoc de verschillende acties en projecten uit die vijf doelstellingen uitwerken, die de beleidsgroepvergaderingen op de agenda zetten. Uiteraard werd ook hun werking en de beslissingsmacht vastgelegd in een aantal procedures, namelijk wie de agenda bepaalt, wie de verschillende dossiers samenstelt, wie onder wiens verantwoordelijkheid werkt enzovoort. Zo kunnen in de loop van de werkzaamheden geen misverstanden ontstaan.

We hebben dit alles eind 1997 overgemaakt aan de Vlaamse regering, die op 3 februari haar goedkeuring heeft gehecht aan het actieplan voor Limburg en aan het tussen de beleidsgroepen afgesproken protocol om het IMO en het PWL in de toekomst te vervangen.

1.4. Standpuntbepaling Vlaamse regering van 3 februari 1998

We hebben van de Vlaamse regering de goedkeuring gekregen voor de financiering van het Limburgplan. Ze hecht erg veel belang aan hefboomprojecten vanuit de regio. Die moeten in onze provincie vooral de structuren versterken met het oog op duurzame tewerkstelling en nieuwe ontwikkelingen. De hefboomprojecten moeten passen in de algemene Vlaamse beleidsvisie. Bepaalde onderdelen van projecten, zeker van de beleidsprojecten, kunnen worden betaald met reguliere middelen uit de Vlaamse begroting en uit de bestaande structuren. Hiervoor moeten niet-prioritair de reconversiemiddelen worden aangewend. Ondertussen is ook een nieuwe beheersovereenkomst totstandgekomen tussen de Vlaamse regering en de LRM. Zo zou het mogelijk worden om vooral voor de hefboomprojecten middelen te putten uit een kapitaalsvermindering bij de LRM.

2. Waar staan we nu ?

2.1. Decretaal kader – Wijziging van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de herstructurering van de GIMV, Gimvindus, VMH, Mijnen en LIM en tot oprichting van het Limburgfonds en van de permanente werkgroep Limburg

Zo komen we tot het ontwerp van wijziging voor een aantal bepalingen van het decreet van 13 juli 1994 om die standpuntbepaling nu in zijn concrete manier van werken te kunnen tot stand laten komen.

Een succesvolle realisatie van al die vooropgestelde doelstellingen is gebaseerd op de succesfactoren van de eerste periode van ons toekomstcontract. Dit contract was gebaseerd op een strategisch plan. Men moet een goed plan hebben om zijn doelstellingen te bereiken.

- Vergaderdata

De beleidsgroepen vergaderden op 23.3.1998, 4.4.1998, 22.6.1998, 6.7.1998 (enkel beleidsgroep sociale partners), 21.9.1998 en 9.11.1998). Deze vergaderingen werden voorbereid door de coördinatiecel in vergadering op 19.2.1998, 27.3.1998, 17.4.1998, 12.5.1998, 11.6.1998, 1.7.1998, 27.8.1998, 10.9.1998, 16.10.1998, 28.10.1998, 13.11.1998, 25.11.1998 en 11.12.1998. Nu zijn we toe aan de aanpassing van het decretale kader. We werken nu binnen de structuren die actief met het Limburgplan zijn begaan.

2.2. Structuren actief voor Limburgplan

Vervolgens wil ik nog verder ingaan op de onderwerpen die nu door de beleidsgroepen worden behandeld. De beslissingen van de beleidsgroepen zijn op dit ogenblik nog altijd principieel omdat we nog met het de-

creet van 1994 werken. Vandaag zijn we op vraag van de indieners hier aanwezig om dat decreet te laten aanpassen aan de huidige vorm van beleidsgroepen en de coördinatiecel.

Voor het Limburgplan bestaan de structuren zoals gezegd uit beleidsgroepen, de coördinatiecel en de ad hoc-werkgroepen. Tot nu toe ontwikkelen die voornamelijk het eerste hefboomproject, namelijk het kenniscentrum Limburg op de campus van het Limburgs Universitair Centrum. Daarnaast vullen enkele werkgroepen de sociale economie in om de mensen met lagere scholing opnieuw economisch in te schakelen. Op de derde plaats zijn er werkgroepen actief rond een zestal clusters, waarbij ik vooral denk aan de cluster automotive rond Ford en aan de cluster logistiek. Die zijn momenteel in Limburg in volle ontwikkeling.

Deze beleidsgroepen hebben tot nu toe aan een vrij hoog ritme vergaderd. Ze kwamen gemiddeld om de zes weken bijeen. De coördinatiecel kwam uiteraard veel vaker bijeen, namelijk om de twee à drie weken. Ik verwijs naar de hierboven vermelde vergaderdata.

2.3. Onderwerpen behandeld door de beleidsgroepen

Deze beleidsgroepen behandelen diverse onderwerpen. Die onderwerpen worden op de agenda geplaatst via een agendacommissie, samengesteld uit afgevaardigden van de vier politieke partijen die in de politieke beleidsgroep zetelen en de sociale partners. Uiteraard kan ook de coördinatiecel bijkomende punten op de agenda laten zetten.

– Algemeen kader

De beleidsgroepen hebben zich tot op heden vooral beziggehouden met het algemene wettelijke kader waarin het Limburgplan moet kunnen werken, maar ook met het financiële kader. Daarnaast hebben ze werk gemaakt van de bepaling van de procedures en de criteria voor die verschillende projecten. Daarbij hebben ze een onderscheid gemaakt tussen beleidsacties, hefboomprojecten en coördinatieprojecten.

– Beleidsacties

Met beleidsacties bedoelen we de projecten die de beleidsgroepen als bijzonder belangrijk voor Limburg beschouwen. De beslissing ligt evenwel bij de hogere en in het bijzonder bij de Vlaamse overheid. Ik denk daarbij vooral aan de Noord-Zuid-verbinding voor Limburg en aan de realisatie van de IJzeren Rijn, projecten die wij versneld uitgevoerd wensen te zien omdat ze in onze provincie de structuur versterken en een versnelde economische ontwikkeling in de hand werken.

– Coördinatieprojecten

Met de coördinatieprojecten bedoelen we vooral de projecten die eveneens belangrijk zijn voor Limburg, maar waarvoor de beslissingsbevoegdheid in onze eigen provincie terug te vinden is. De financiering van deze projecten gebeurt door de respectieve actoren en fondsen die momenteel reeds bestaan.

Onze betrachting is dat alle betrokkenen regelmatig met elkaar rond de tafel gaan zitten met het oog op een meerwaarde en een snellere besluitvorming. Ik denk in dit verband bijvoorbeeld aan het dossier met het actieplan voor de KMO's waarbij diverse instanties en organisaties betrokken zijn. Doelstelling daarvan is een concretere en snellere aanpak, waardoor KMO's sneller tot stand kunnen komen, sterker kunnen worden of sneller kunnen doorgroeien. Ik denk in dit verband ook aan alle knelpunten met betrekking tot het aanbieden van industrieterreinen.

– Hefboomprojecten

De hefboomprojecten zijn voor ons het allerbelangrijkst. De Vlaamse regering vraagt vooral die projecten. Ze worden voorgedragen door de beide beleidsgroepen en gecoördineerd vanuit de coördinatiecel. Op korte en middellange termijn beogen we dienaangaande een financiering van het Limburgplan.

Dergelijke hefboomprojecten moeten in de eerste plaats een structuurversterking voor de provincie Limburg beogen, een blijvende werking kunnen bieden en nieuwe acties en initiatieven mobiliseren. Een mooi voorbeeld van een hefboomproject is het dossier voor de ontwikkeling van het kenniscentrum Limburg, waarbij we vooral gebruik willen maken van de synergie van de universitaire instellingen, de hogescholen en de bedrijven om zo de knowhow, de ervaring en de expertise bijeen te brengen en de ontwikkelingen op de voet te kunnen volgen. Iedereen weet immers dat de kenniseconomie de economie van de toekomst zal zijn, waarbij niet het product op zich concurrentie determinerend zal zijn, maar wel de kwaliteit, de kennis en vooral de innovatie. Dit dossier vordert bijzonder goed, precies omdat het zo een grote maatschappelijke en politieke consensus als draagvlak heeft. We hopen naar aanleiding van de volgende bijeenkomst van de beleidsgroep in februari een volledig afgewerkt voorstel op tafel te kunnen leggen.

3. Conclusie

Bij wijze van conclusie wens ik nog te zeggen dat het Limburgplan de voortzetting betekent van het Toekomstcontract dat we beogen met de ontwikkeling van het nieuwe actieplan, volledig in overeenstemming met het Vlaamse beleid. Het moet voor de hele provincie Limburg dienen. Vandaag zijn we hier om een aanpassing te vragen van het decreet van 13 juli 1994. Zo kunnen we dan met de nieuwe organisatiestructuur ook wettelijk in orde zijn.

De voorzitter : Mevrouw de gouverneur, ik denk dat het voor iedereen nu wel duidelijk is geworden hoe belangrijk het is dat er een decretaal initiatief wordt genomen.

II. VRAGEN EN OPMERKINGEN VAN DE LEDEN MET ANTWOORD VAN MEVROUW HILDE HOUBEN-BERTRAND, PROVINCIEGOUVERNEUR

De heer Jacques Laverge : Mevrouw de gouverneur, ik wil u feliciteren met uw plan. In feite zouden bijna alle Vlaamse provinciegouverneurs met hetzelfde verhaal naar het parlement kunnen komen. In elke provincie zijn er wel specifieke probleempunten. U hebt nu een plan opgesteld om voor Limburg de tot nu toe veeleer versnipperde aanpak te integreren in een gezamenlijk Limburgs initiatief.

De vraag is natuurlijk de volgende. Als elke provincie de beschikbare middelen naar zich toe wil trekken, zouden er toch wel problemen kunnen ontstaan. Die vraag zouden we eigenlijk aan de minister moeten stellen. Wil die terzake het beleid decentraliseren en de beslissingsmacht voor een groot gedeelte meer naar de basis brengen ?

Mevrouw de gouverneur, is dat misschien ook de bedoeling geweest van het Limburgfonds ? Ik heb het dan niet alleen over de middelen die u hebt opgesomd. Die staan immers ook in het decreet. Naast die specifieke middelen wordt er echter ook gesproken over alle andere middelen. Zou in uw concept ook de expansiesteun naar het pakket financieringsmiddelen van het Limburgfonds gaan ? Beschouwt u dat dus ook als deel uitmakend van het Limburgfonds ? Dat is mijn eerste belangrijke vraag, in verband met de inhoud van het Limburgfonds en de middelen die ernaartoe zouden gaan.

Mevrouw Hilde Houben-Bertrand : Ik zal daar mijn eigen mening over geven. Men moet een onderscheid maken tussen de middelen van het Limburgfonds en de expansiesteun. De middelen van het Limburgfonds zijn hoofdzakelijk overgebleven van het grote budget van 100 miljard frank dat we van onze hogere overheden hebben gekregen om de mijnen te sluiten. Het doel van die middelen was dus de mijnen te sluiten, het volledige sociale passief af te werken, de mijnterreinen te saneren en indien mogelijk nieuwe economische ontwikkelingen op gang te brengen.

De heer Gheyselinck heeft in elk geval de verdienste gehad om door zijn vlugge acties de mijnen vlugger te sluiten dan hij had voorzien. Door dat vlugger te doen en de zaak zeer adequaat aan te pakken, is er een mooi restbedrag overgebleven. Dat restbedrag beschouwen we nu als basisbedrag voor het verder ontwikkelen van de reconversie als gevolg van de sluiting van de mijnen.

Daarbovenop zijn er natuurlijk ook nog een groot aantal Europese middelen. Meer dan ooit zijn we ons de voorbije tien jaar bewust geworden van wat Europa voor ons betekent. Daarbij komen dan ook nog eens de conventiemiddelen van de Vlaamse regering en andere instellingen. Dat heeft echt wel voor een surplus van financiële middelen gezorgd, zodat we op korte termijn heel wat hebben kunnen bereiken.

De expansiesteun waar u over spreekt, betreft echter de middelen die de minister van Economie in zijn portefeuille heeft. Die geeft hij alleen aan ondernemingen die ook investeren in onze provincie en die op die manier, zoals ook ondernemingen in andere provincies van Vlaanderen, recht hebben op die expansiesteun. Ik zie die expansiesteun echter niet in de pot van de LRM-middelen. Dat staat daar los van. Ik wil gewoon benadrukken dat Limburg uiteraard evenveel recht heeft op die expansiesteun als de andere Vlaamse provincies.

Dat is in ieder geval mijn mening. Misschien is niet iedereen het met mij eens.

De heer Jacques Laverge : Ik heb dan nog een tweede vraag. Mevrouw de gouverneur, u hebt gezegd dat het toekomstcontract niet helemaal de resultaten heeft opgeleverd die men had verwacht. Soms werden middelen niet voldoende efficiënt gebruikt binnen de vroegere structuren. Welke garantie is er dat dit plan niet met soortgelijke problemen zal worden geconfronteerd ? Hoe zit het met het controlerecht van het parlement op dat Limburgfonds ? Bestaat daarop een democratische controle ?

Mevrouw Hilde Houben-Bertrand : We hebben de objectieven niet gehaald. De werkloosheidscijfers in Limburg worden enorm negatief beïnvloed door de vrouwelijke werkloosheid. De mannelijke werkloosheid ligt momenteel op hetzelfde niveau als in de rest van Vlaanderen, maar de vrouwelijke werkloosheid bedraagt 16,1 percent. We steken dus met kop en schouders boven Vlaanderen uit. We moeten die achterstand zien in te halen.

De controle op het gebruik van de middelen valt rechtstreeks onder de voogdij van de minister van Economie. Ik zal persoonlijk waken over het correct, eerlijk en doorzichtig gebruik van de middelen. Om de zes maanden maak ik een evaluatie van de stand van zaken. In november is dat trouwens door de beide beleidsgroepen gebeurd. Volgende vragen zijn gesteld : Is het zinvol met het actieplan door te gaan ? Hebben de projecten voldoende draagkracht om ze tot hefboomprojecten uit te werken ? Is de coördinatiecel voldoende efficiënt bezig ? Voldoen de mensen ? Moeten we doorgaan met de principes die we in 1997 hebben onderschreven ? Tot mijn grote vreugde was de evaluatie van november erg positief. We gaan dus voort op de ingeslagen weg.

We willen de fouten die in het verleden zijn gemaakt, niet herhalen. Er zijn voldoende mechanismen ingebouwd die erop moeten toezien dat er eerlijk met het geld wordt omgegaan.

De heer Jacques Laverge : Ik heb nog een vraag over de beleidsstructuur. In het voorstel worden de bestaande structuren opgeheven en vervangen door twee begeleidingsorganen, met name de politieke structuur en de sociale partners. De taakomschrijving van de beide groepen is in het voorstel niet duidelijk gedefinieerd. Vroeger was er tussen PWL en IMO een duidelijke afbakening. De één hield zich bezig met het denkwerk, de ander met de uitvoering. Nu is dat onderscheid niet meer zo duidelijk. Hoe is de bevoegdheidsopsplitsing tussen de politieke beleidsgroep en de sociale partners ? Als er ooit een conflict ontstaat tussen de beide groepen, hoe zal dit worden opgelost ?

Mevrouw Hilde Houben-Bertrand : Aanvankelijk hadden we gedacht een gezamenlijke groep te maken waarin zowel de sociale partners als politieke mandatarissen zouden zitten. Uit gesprekken bleek dat echter niet de meest efficiënte manier van werken, omdat beiden een andere doelstelling, een andere manier van werken en een andere achterban hebben en bovendien een andere taal spreken. Om het geheel functioneel te laten verlopen, hebben we besloten twee beleidsgroepen te maken. We vergaderen wel op dezelfde dag en met dezelfde agenda. 's Morgens komen we bijeen met de sociale partners en 's middags met de politieke mandatarissen.

We hebben protocollair onderschreven dat de beleidsgroepen als opdracht hebben : het uitzetten van beleidslijnen in functie van prioritaire doelstellingen van een actieplan voor Limburg ; het toetsen van die projecten aan de beleidslijnen ; het voorleggen van eigen initiatieven aan de bevoegde instanties tot reali-

satie van vooropgestelde doelstellingen in het kader van het actieplan voor Limburg ; het toezien op en evalueren van de voortgang van het actieplan voor Limburg.

De inbreng van de politieke beleidsgroep en de beleidsgroep sociale partners wordt als volgt gestructureerd : de beleidsgroepen bepalen hun standpunten over de voorliggende agenda. Er wordt maximaal gestreefd naar een consensus in de beide groepen afzonderlijk, maar ook tussen de beide groepen. Alle groepen verbinden zich in geval van totale consensus ertoe deze consensus correct, volledig en ongewijzigd uit te voeren of ze bij de betreffende instanties te verdedigen. Als er geen algemene consensus wordt bereikt, kan de politieke beleidsgroep haar standpunt als advies aan de betreffende beslissende instanties overmaken en in bijlage wordt het standpunt van de sociale partners integraal bijgevoegd. Waar de uiteindelijke democratische verantwoordelijkheid moet worden gedragen, zal dat gebeuren door de politieke beleidsgroep, maar ze voegt uit respect voor de sociale beleidsgroep ook dat advies erbij.

De heer Jacques Laverge : Als beide beleidsgroepen een andere visie hebben, wie gaat dan scheidsrechter spelen ?

Mevrouw Hilde Houben-Bertrand : We streven naar een consensus en daarbij gelden de regels van meerderheid tegen minderheid. Dat is het spel van de democratie. Tot nu toe is er nog geen conflict geweest. We hebben steeds een vrij brede consensus kunnen bereiken, zeker voor het hefboomproject. We zijn nog maar een maand of zeven aan het werk, maar de wil is er om zoveel mogelijk naar een consensus te streven. Is dit niet het geval, dan maakt de politieke beleidsgroep de eindconclusie over aan de betrokken overheden en voegt zij er het andere standpunt van de sociale partners bij. Uiteindelijk moeten die hogere instanties daaruit conclusies trekken.

De heer Jacques Laverge : Hoe is de relatie met de GOM, die van de Vlaamse regering een heel specifieke opdracht heeft gekregen over economische ontwikkeling ? Hoe staat u tegenover de streekplatformen, die erop gericht zijn om op regionaal vlak hefboomprojecten te ontwikkelen ?

Mevrouw Hilde Houben-Bertrand : We laten de GOM haar rol spelen. We willen met ons actieplan de GOM ondersteunen. De GOM zetelt ook in de coördinatiecel om een inbreng te hebben in alles wat met de economische ontwikkeling van Limburg heeft te maken. Ik heb het gevoel dat dit een goede bevruchting is. Meer krachten, ideeën en dynamiek bundelen kan alleen maar een meerwaarde opleveren. Iedereen draagt zijn verantwoordelijkheid op zijn terrein. We willen dat absoluut niet vernielen door iets nieuws tot stand te brengen.

Ik moet in alle eerlijkheid zeggen dat ik een voorstander ben van de streekplatformen. Men kijkt daar per streek verder dan de eigen kerktoren. Men staat wat verder af van het provinciale niveau van de GOM. Per streek gaat men de sterke en zwakke punten onderzoeken. Hoe behouden we onze sterke punten en hoe verstevigen we onze zwakke punten ? Wat is voor Noord-Limburg belangrijk en wat voor Zuid-Limburg ? Het is ons aanvoelen, en onze evaluatie bevestigt dit, dat de streekplatformen zich volledig in de lijn hebben gezet van de ontwikkeling van het actieplan voor Limburg. Onze projecten richten zich daarop, zodat de neuzen zoveel mogelijk in dezelfde richting staan. Hierdoor is de meerwaarde van ons succes, ook op veel kortere termijn, merkbaar. Het geeft het gevoel dat we allen samen aan de ontwikkeling werken, met de streekplatformen, de GOM en het Limburgplan.

De heer Ludo Sannen : Ik wil eerst en vooral de gouverneur bedanken voor haar duidelijke uiteenzetting. Ze heeft trouwens voortdurend onze steun gekregen voor de opmaak van het Limburgplan. Ook wij hebben het Limburgplan mee ondertekend. Zij heeft alle partijen en bevoorrechte getuigen gehoord. Ik wil op dit moment echter niet verder ingaan op de inhoud van het Limburgplan, waar we ons grotendeels in herkennen.

Het probleem vandaag is de creatie van de beleidsstructuren om dit Limburgplan te implementeren. We moeten een streep trekken onder het verleden, maar moeten er wel uit leren dat de openheid en democratische controle zo groot mogelijk moeten zijn. Zo garandeert men dat er in de toekomst geen fouten worden gemaakt of zelfs malafide praktijken gebeuren.

Ik vind het spijtig dat alleen de gouverneur wordt gehoord, want ik heb net als iedereen ook vragen over de LRM. De commissie is echter niet ingegaan op de vraag om ook de LRM uit te nodigen. Ik zal dus mijn vraag over de relatie tussen de LRM en het Limburgplan aan de gouverneur moeten stellen.

Op 26 maart 1997 werd het Limburgplan ondertekend. Er was een groot enthousiasme. Er was een bepaalde structuur voorgesteld waarin ruimte was voor een beleidsgroep waarin politieke vertegenwoordigers en sociale partners zetelden. Op die basis werd het Limburgplan door alle partijen ondertekend.

Het heeft dan geduurd tot 15 december 1997 – eerlijk gezegd, dit is lang – voordat een protocolakkoord kon worden ondertekend. Dit akkoord werd niet getekend door de politieke partners die in het begin betrokken waren bij de opmaak van het Limburgplan, maar enkel door de vier traditionele partijen. Op geen enkele manier werd zelfs verwezen naar de fracties, maar enkel naar politieke partijen.

Ik vraag me af of dit een juridisch en democratisch begrip is. Op een bepaald moment verkleinde men dus het draagvlak van het Limburgplan en keerde men terug naar een situatie die toch enige gelijkenis vertoont met die uit het verleden. We krijgen wel andere structuren, maar de openbaarheid en de democratische controle lijkt kleiner te worden.

Zijn bijvoorbeeld de verslagen van de politieke beleidsgroep openbaar? Is het mogelijk dat politieke fracties, die hierin niet vertegenwoordigd zijn, inzage krijgen in het verslag? Dit zou het democratisch gehalte en de openheid vergroten. Het zou ook duidelijk maken dat men tussen 26 maart tot 15 december vooral heeft gepraat over de politieke machtsverhoudingen. Wie kan er, en in welke mate, beslissen over de bijkomende middelen en over de implementatie van het Limburgplan?

Mevrouw de gouverneur, in maart is het twee jaar geleden dat het Limburgplan werd getekend. Men zegt trots te zijn dat er eindelijk structuren zijn. Wat zijn echter de concrete realisaties van het Limburgplan twee jaar na de ondertekening, met uitzondering van het kenniscentrum waarnaar al enkele malen werd verwezen in de krant? Over dat kenniscentrum werd trouwens al heel wat vergaderd, maar ook hier merk ik nog niet veel van de realisatie.

Mevrouw de gouverneur, wat is de rol van de LRM? Ik ken de intenties in het Limburgplan om de LRM te betrekken. In het jaarverslag van de LRM van 1997 gaat geen enkele aandacht naar het Limburgplan. Het woord Limburgplan komt er niet eens in voor, behalve dan in het korte voorwoord. In welke mate was de LRM een motor in 1998? Pas eind vorig jaar werd een nieuwe overeenkomst afgesloten tussen de regering en de LRM. Ook daar hebben we geen volledig zicht op.

Ik had dan ook graag van de heer Aerden vernomen wat zijn engagement is tegenover dit Limburgplan. Ik vind het heel spijtig dat hij niet werd uitgenodigd. Niet alleen wij, maar heel wat partners hebben moeite met het feit dat het bestuur van de LRM zich in een ivoren toren opsluit. Ook de pers heeft geen enkele mogelijkheid om de LRM te ondervragen over haar beleid.

De voorzitter : Mijnheer Sannen, minister Van Rompuy heeft ons meegedeeld dat een beheersovereenkomst werd afgesloten met de LRM. Hij heeft me daarover een brief geschreven. Hij is bereid in deze commissie een uitvoerige toelichting te geven en een gedachtewisseling te houden over deze beheersovereenkomst. Dat werd trouwens ook voor andere vergelijkbare structuren gedaan. Dat kan ook nuttig zijn voor de opvolging.

Gouverneur Houben heeft gelijk. Limburg mag niet worden geïsoleerd door Vlaanderen. Vlaanderen heeft er alle belang bij deze problematiek op te volgen. De problematiek van de LRM kan gerust later nog aan bod komen. De Vlaamse overheid moet haar verantwoordelijkheid opnemen.

De heer Johan Sauwens : Mijnheer de voorzitter, uw opmerking is heel terecht. Het voorstel van decreet kan niet los worden gezien van de intussen principiële goedgekeurde beheersovereenkomst met de LRM. Als ik me niet vergis, zijn de mensen van het kabinet aanwezig. Kunnen de teksten worden uitgedeeld? Een groot aantal vragen worden immers beantwoord in de nieuwe beheersovereenkomst, onder meer de link naar de regering en de politieke verantwoordelijkheid die het parlement moet nemen.

De heer Eddy Schuermans : Mijnheer de voorzitter, ik steun zowel uw opmerking als die van de heer Sauwens. Ik wil even een opmerking maken aan het adres van de heer Sannen, die geen lid is van deze commissie. Ik verwijt hem dat ook niet, want hij heeft andere verantwoordelijkheden. De agenda van vandaag werd unaniem bepaald. We vonden het voldoende gouverneur Houben uit te nodigen. Ze is trouwens voorzitter van beide beleidsgroepen. We achtten het niet opportuun vandaag een aantal instanties rond de LRM uit te nodigen. Dit was dus zeker geen manoeuvre van wie dan ook om bepaalde mensen hier niet te horen. Daar mag geen misverstand over bestaan.

De voorzitter : Ik wil erop wijzen dat de gedachtewisseling en de bespreking van de beheersovereenkomst met de LRM werd opgenomen in de regeling van de werkzaamheden, het laatste punt van onze agenda van vandaag. In het kader van punt 5 zullen we daarvoor een datum bepalen.

De heer Ludo Sannen : Mijnheer de voorzitter, ik vind dit een gelukkige evolutie. Er is een democratische controle nodig op het Limburgplan. Het Vlaams Parlement is daarvoor het beste controleorgaan. De minister van Economie draagt trouwens de grootste verantwoordelijkheid voor de implementatie. Net zoals Vlaanderen verantwoordelijkheid draagt voor de ontwikkeling van de haven of andere probleemgebieden, moet ook heel Vlaanderen zich betrokken voelen bij de realisatie van dit Limburgplan. Vandaar mijn vraag om hier wat meer aandacht te besteden aan dit misschien kleine decreet.

Mevrouw de gouverneur, waarom moeten de beleidsgroepen een decretale basis, en bijgevolg ook een aantal bevoegdheden krijgen ? Ik begrijp dat het decreet moet worden gewijzigd, want er is nog sprake van de IMO en de PWL. Indien deze beleidsgroepen worden samengesteld door of op voorstel van de minister, lijkt het me niet nodig om dat decreetaal te bepalen. Ik heb trouwens vragen bij het decreetaal vastleggen van de samenstelling van een politieke beleidsgroep. Op welke basis stelt de minister een politieke beleidsgroep samen ? De politieke verantwoordelijkheid ligt immers bij de fracties in het parlement of de provincieraad. Ik zie niet in hoe men die politieke beleidsgroepen bevoegdheden kan geven. Ze zijn samengesteld op basis van partijen, en niet op basis van de fracties. Ik zou trouwens graag weten wat de Raad van State daarover denkt.

De heer Johan Sauwens : Hier is zowel een hoorzitting als een bespreking van het voorstel van decreet geagendeerd. De bespreking is bepalend voor het uiteindelijke resultaat van ons wetgevend werk. Men mag het niet voorstellen alsof mevrouw de gouverneur dit voorstel van decreet heeft ingediend. Men moet dus een onderscheid maken tussen de hoorzitting en de bespreking zelf. Tijdens die bespreking moet de regering aanwezig zijn. Door de zaken door elkaar te halen dreigen we gammele juridische constructies te realiseren. Hier moeten we ons tot de hoorzitting zelf beperken.

De voorzitter : Ik ga volledig akkoord met de heer Sauwens : de hoorzitting moet strikt worden gescheiden van de discussie. Tijdens hoorzittingen mogen de deskundigen niet worden gecompromitteerd in een politieke discussie. We stellen hen informatieve vragen. Nadien, tijdens de publieke bespreking van het voorstel van decreet, kan iedereen zijn opmerkingen uiten. Verder ga ik akkoord met de heer Sauwens als hij stelt dat de bespreking zelf moet gebeuren in aanwezigheid van de bevoegde minister.

De heer Ludo Sannen : De gouverneur heeft hier duidelijk gemaakt dat er een decretale wijziging moet komen. Ze heeft zelf voorgesteld dat die wijziging er zou komen. Ik wil haar vragen waarom de activiteiten van deze beleidsgroepen een decretale basis moeten krijgen.

De voorzitter : Ik wil mevrouw de gouverneur hier medelen dat bij een hoorzitting de uitgenodigde deskundige in geen enkel opzicht verplicht is om op alle vragen te antwoorden.

De heer Ludo Sannen : Mevrouw de gouverneur, is de hier aangehaalde argumentatie de enige reden om van één naar twee beleidsgroepen te gaan ?

Mevrouw Hilde Houben-Bertrand : Mijnheer Sannen, ik zal op uw eerste vraag antwoorden, maar me zeker niet op het politieke pad begeven. De projecten die zijn opgestart tijdens de reconversieperiode, en toen kaderden in decretale bepalingen, zijn vandaag nog niet afgewerkt. Om ze tot een goed einde te brengen moet in een decretaal kader worden voorzien.

De samenstelling van de beleidsgroepen is mijns inziens het gevolg van een politieke beslissing. Begin november is er een evaluatie opgesteld ten behoeve van de provincieraad. De afgevaardigden van Agalev hebben gevraagd of ze in de toekomst de verslagen van de bijeenkomsten kunnen ontvangen. Alle partijen hebben daarin toegestemd. Ik apprecieer het feit dat uw fractie bij het opstarten van het Limburgplan heeft gesteld dat het om een goed plan gaat, en dat ze daaraan wil meewerken.

In concreto hebben we veel werk geleverd in het op gang trekken van acties volgens de verschillende pijlers. Men mag dat niet onderschatten. Men moet heel wat tijd steken in het bepalen van de essentie om een actieprogramma op te stellen. Het werk in de zes clusters, namelijk logistiek, distributie, multimedia, technologie, voeding, gezondheidszorg, moet niet worden onderschat. In de clusters zijn mensen uit het veld, de hogescholen, universiteiten en, in de nabije toekomst, ook bedrijven actief.

Er is een evaluatie gemaakt van het Strategisch Limburgs Ontwikkelingsfonds, het zogenaamde SLOF. In het voorafgaande akkoord van witte donderdag was 1 miljard frank gereserveerd voor de toeristische ontwikkeling, 1 miljard frank voor de huisvesting, en een half miljard frank voor het acquisitiebeleid. In twee beleidsgroepen heeft men zich bezonnen over de besteding van de strategische middelen van het Limburgs ontwikkelingsfonds.

Ook het subregionaal tewerkstellingscomité levert inspanningen om de sociale economie opnieuw aan te zwengelen. Op dit moment is het moeilijk om projecten voor te stellen die onvoldoende kwalitatief zijn onderbouwd.

Het engagement van de LRM zit vervat in de nieuwe beheersformule waarin duidelijk staat dat de intenties van de LRM verbonden zijn met de opdrachten van het Limburgplan. De beleidsgroepen hebben trouwens inhoudelijk werk geleverd over de vernieuwing van het beheerscontract. Er mogen nu ook LRM-middelen worden gebruikt ten behoeve van verlaten industriële sites. Samenwerking met initiatieven van openbare instanties wordt mogelijk gemaakt door het beheerscontract.

De heer Ludo Sannen : Wie heeft de politieke verantwoordelijkheid voor de realisatie van het Limburgplan ?

Mevrouw Hilde Houben-Bertrand : De Vlaamse regering.

De heer Peter Vanvelthoven : Mevrouw Houben, u hebt het daarstraks gehad over de financiering van het Limburgplan waarbij u onder meer hebt verwezen naar de kapitaalvermindering van de LRM. De 10 miljard frank aan reconversiemiddelen zitten niet in het Limburgfonds maar wel bij de LRM. De LRM, waarvan het Vlaamse Gewest enig aandeelhouder is, beslist over de besteding van het bedrag. Dit dient uiteraard te gebeuren in overleg met de beleidsgroepen en in functie van de prioriteiten, bepaald in het Limburgplan.

De heer Laverge gaf daarnet de indruk dat het bedrag ingeschreven was in het Limburgfonds. Het gaat wel degelijk om twee aparte structuren waarbij ieder eigen verantwoordelijkheden heeft. We trachten via initiatieven over de partijgrenzen heen de LRM te dwingen bepaalde investeringen te doen. De verantwoordelijkheid ligt echter niet bij de beleidsgroepen maar wel bij het Vlaamse Gewest.

De heer Jacques Laverge : U hebt zelf gezegd dat er stortingen zijn gedaan door de NV LRM. Er worden toch middelen gegroeped om één concrete doelstelling te realiseren.

Mevrouw Hilde Houben-Bertrand : De middelen kunnen enkel worden aangewend op basis van projecten die worden beoordeeld door de raad van bestuur van de LRM of door de Vlaamse regering.

De heer Paul Deprez : Mevrouw Houben, hoeveel middelen zijn er nog beschikbaar ?

Mevrouw Hilde Houben-Bertrand : Met de intresten inbegrepen gaat het om ongeveer 12 miljard frank.

De heer Paul Deprez : Wie beslist uiteindelijk over de aanwending van de middelen ? In het Limburgplan staan een aantal opties. Blijkbaar nemen de geëigende organen en niet de beleidsgroepen de beslissingen.

Ben ik correct ? Uiteindelijk beslist de Vlaamse regering of de provincie Limburg. Ook de LRM kan waarschijnlijk eigenmachtig beslissingen nemen.

Mevrouw Hilde Houben-Bertrand : De LRM heeft ook haar eigen dossiers. Die komen los van het Limburgplan bij haar terecht vanuit bestuursorganen. Ze kan minderheidsparticipaties nemen om een project of een onderneming op gang te brengen.

De heer Paul Deprez : Is wat in het Limburgplan als te realiseren naar voren wordt geschoven, uiteindelijk afhankelijk van andere beslissingsinstanties ?

Mevrouw Hilde Houben-Bertrand : Ja, en vooral van de Vlaamse regering.

De heer Paul Deprez : Zijn er nog op geen enkel moment frustraties ontstaan ?

Mevrouw Hilde Houben-Bertrand : Tot nu toe nog niet.

De heer Johan Sauwens : Ik dank mevrouw de gouverneur voor de wijze waarop ze hier haar toelichting heeft gegeven. Limburg heeft zijn beste pleitbezorger en advocaat naar het parlement gestuurd.

Ik heb nog een drietal vragen. De eerste gaat in op de bekommernis van de heer Laverge. Moet zoiets in iedere provincie gebeuren ? Het is mijn stelling dat de naweeën van de vervroegde mijnsluiting nog altijd niet zijn verteerd en dat er een specifieke Limburgse reconversie-inspanning nodig is.

Daarom had ik graag van u de juiste cijfers over de werkloosheidssituatie. In het vroegere toekomstcontract werd gesproken over het werkloosheidssurplus tussen Limburg en de rest van Vlaanderen. Dat cijfer situeerde zich lange tijd rond de 15.000 eenheden. Het is serieus teruggedrongen dankzij de goede economische conjunctuur van de voorbije twee tot drie jaar, waarop Limburg als jonge provincie erg snel heeft ingespeeld.

Ten tweede, hoe is de budgettaire enveloppe precies samengesteld en welk karakter hebben de middelen ? Dat geldt ligt er niet zomaar, maar er zijn een aantal engagementen op korte en vaak ook op lange termijn aan verbonden. Wanneer komen er middelen vrij ?

Ten derde is de LRM een NV die volgens de regels van de vennootschapswetgeving moet functioneren en een aantal aparte verantwoordelijken heeft. Ter geruststelling van een aantal collega's vraag ik of het volgende correct is.

De beleidsgroepenstructuur die nu voorligt in het voorstel van decreet, komt tegemoet aan het verwijt dat de grote Limburgse reconversie op een versnipperde manier werd doorgevoerd. Daarom wordt nu in eerste instantie voor de Vlaamse regering maar ook voor andere instanties zoals bijvoorbeeld Europa, één Limburgs aanspreekpunt gecreëerd. Het is een adviserend orgaan : het heeft geen echte beslissingsmacht maar vervult een coördinatiefunctie in een engagement tegenover de Vlaamse regering en in permanente communicatie met de NV LRM. Kunt u zich vinden in deze interpretatie van het gezamenlijk initiatief ?

Mevrouw Hilde Houben-Bertrand : Het werklozen surplus bedraagt nog steeds 6.000 ten opzichte van de rest van Vlaanderen, met vooral migranten in de mijnstroken en vrouwen. De mannelijke werkloosheid bedraagt momenteel 5,7 percent in Limburg. Die ligt dus zeer laag. De vrouwelijke werkloosheid verhoogt in haar geheel. Ze bedraagt nu 9,2 percent, maar het surplus van werklozen dat we dringend op korte termijn moeten wegwerken, bedraagt 6.000 mensen.

De sociaal-economische ontwikkeling van onze streek is veel later dan in de andere provincies tot stand gekomen. We moeten eerlijk durven zeggen dat in het begin van deze eeuw heel Limburg landbouwgebied was met in het midden daarvan de mijnontwikkeling. Wat op deze korte eeuw is gerealiseerd, is formidabel. Vlaanderen zou er goed aan doen om het stuk dat nog wat is achtergebleven, mee op te trekken met het geheel. Ik volg de laatste dagen van erg nabij wat de Vlaamse regering aan goede resultaten kan voorleggen en waarin ze zich zorgen maakt voor de toekomst. Ik heb gehoord van de vitaminekuur die de minister

van Economie aan Vlaanderen wil geven tijdens de eerstvolgende maanden. We willen daarin eerst alle vitamines voor vorming en kennis toedienen, en daarna de vitamines voor mobiliteit.

Als Vlaanderen vooruit wil moeten we met vierenhalf vooruit. We mogen niet enkele paarden een grote sprong laten maken en enkele anderen achteraan laten bengelen. Dat siert Vlaanderen niet. Als er in onze provincie een regio achterblijft, moeten we ervoor zorgen dat die kan bijbenen, of het algemeen resultaat zakt terug naar beneden. Ik blijf er daarom van overtuigd dat de reconversie-inspanningen zeker nodig blijven. Het surplus van werklozen is een naakt cijfer dat op papier staat. We moeten eraan werken om ons werklozencijfer tot het gemiddeld Vlaams niveau terug te dringen.

Het Limburgplan vormt inderdaad het aanspreekpunt binnen Limburg. In de coördinatiecel kan men met alle vragen terzake terecht. Nadien brengen we die vragen naar de beleidsgroepen om fundamentele antwoorden te vinden waar we die zelf niet mogen geven. Maar dit kan ook twijfels meebrengen. Men moet echter uiteindelijk in ieder geval de wil en de moed durven opbrengen iets uit te bouwen met een goede structuur, die uiteraard steeds voor verbetering vatbaar moet blijven. Alles wat menselijk is, is nu eenmaal voor verbetering of zelfs voor afbouw vatbaar.

We krijgen nagenoeg dagelijks nieuwe dossiers binnen of een vraag om een persoonlijk onderhoud. Daaruit blijkt wel degelijk dat we als aanspreekpunt worden beschouwd.

De heer Marino Keulen : Mevrouw de gouverneur, ik had u willen vragen of er een soort uitvoeringskalender of timing voor de doelstellingen is opgesteld.

Mevrouw Hilde Houben-Bertrand : Dat hebben we niet willen doen omdat er te veel factoren zijn waarop we geen invloed hebben. Bepaalde zaken hebben we wel in de hand, maar de conjunctuur is vaak grillig en er zijn ook tal van zaken waar we werkelijk geen vat op hebben. Zo was de start explosief, maar die werd dan gevolgd door enkele jaren van dalende conjunctuur die dan het vooropgesteld doel kunnen belemmeren. Ikzelf heb er daarom de voorkeur aan gegeven ons niet vast te pinnen op vooraf afgebakende meerjarenplannen.

De heer Marino Keulen : Ik stelde die vraag vooral als een verdere logische stap, vooral ten aanzien van de publieke opinie.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : Mevrouw de gouverneur, als voorzitter van de twee beleidsgroepen bent u uiteraard heel goed op de hoogte van de inhoud van de onderwerpen die tot op heden reeds werden benaderd en waarvan u ons trouwens zonet het overzicht hebt gegeven.

Dit actieplan voor Limburg werd opgemaakt om bijkomende tewerkstelling te creëren voor de doelgroepen die u hebt genoemd. In de doelgroep van de migranten had ik evenwel graag de subgroepen van enerzijds de jonge en anderzijds de vrouwelijke migranten sterker beklemtoond gezien. Voor die jonge migranten was scholing vroeger niet zo belangrijk omdat zij ervan uitgingen toch in de mijnen aan de slag te kunnen. Voor die groep zijn er in de voorgaande jaren wel projecten opgezet, maar mijns inziens nog onvoldoende.

Mijn concrete vraag luidt dan ook of men in de onderwerpen die tot nu toe door de beleidsgroepen werden behandeld, telkens aandacht heeft besteed aan deze specifieke doelgroepen ?

Mevrouw Hilde Houben-Bertrand : Ik dank u voor deze vraag en wil daar onmiddellijk op antwoorden dat dit ook onze bekommernis is voor Limburg als zorgzame samenleving. Ik kan u verzekeren dat dit een groep is die zeker niet aan onze aandacht ontsnapt en dat dienaangaande goede resultaten worden geboekt, wat ook de VDAB met haar projectmatig gerichte opleidingsinitiatieven kan bevestigen. Er wordt dus duidelijk ingespeeld op de behoeften, de vaardigheden en de attitudes van die migrantenjongeren.

De heer Jacques Laverge : Mevrouw de gouverneur, u hebt het gehad over initiatieven en projecten en de diverse kanalen voor de financiering of verwezenlijking ervan. U hebt het onder meer gehad over de onderhandelingen met de verschillende ministeries en departementen. Daarnaast zijn er een aantal organi-

saties die ook economisch een belangrijke rol kunnen spelen. Ik denk bijvoorbeeld aan de dienst Investeren in Vlaanderen en aan de GIMV. Hoe ziet u de relatie met die structuren ?

Mevrouw Hilde Houben-Bertrand : Dat kan rechtstreeks gebeuren via de coördinatiecel die vooral het uitvoerend werk doet, nadat de beleidsgroepen bij elkaar zijn geweest, maar het kan ook via de GOM gebeuren. Een aantal dossiers zijn immers echt verbonden met de opdracht van de GOM. Daardoor kan de GOM dan nadien de projectbesprekingen voeren met de GIMV of met andere instellingen.

De heer Jacques Laverge : Op een gegeven moment was er enige twijfel of die nog onafhankelijk functioneerden. Zullen ze parallel een aantal initiatieven ontplooien, of zullen die initiatieven van de GOM in uw plan worden opgenomen ?

Mevrouw Hilde Houben-Bertrand : Neen, ze blijven hun eigen initiatieven nemen.

De heer Jacques Laverge : Als men een strategisch plan maakt, moet men toch ook de actoren met een uitvoerende kracht op dezelfde lijn krijgen als dat strategisch plan ? Als verschillende instanties verschillende prioriteiten leggen, zal er toch een probleem ontstaan ?

De heer Johan Sauwens : Ik denk dat het eigenlijk ook een soort van gentleman's agreement is, een engagement van de Vlaamse regering om in dezelfde richting te werken via de kanalen die ter beschikking staan van de regering. Dat is dan de politieke verantwoordelijkheid van de betrokken ministers, die daarvoor ter verantwoording kunnen worden geroepen door het Vlaams Parlement. Zo zie ik het toch.

De heer Ludo Sannen : Mevrouw de gouverneur, ik heb daarnet al de opmerking gemaakt dat er tussen het initieel ondertekenen van het Limburgplan en het tot stand komen van het protocol heel wat tijd is verlopen. Kunt u mij zeggen wat de belangrijkste knelpunten waren om tot dat protocol te komen ?

Mevrouw Hilde Houben-Bertrand : Ik was daar meer als luisteraar dan als spreker aanwezig omdat vooral de politieke bespreking daar doorwoog. Hoe kan dat een vaste structuur krijgen ? Hoe gaan we werken met de sociale partners ? Welke politieke partijen zullen erbij worden betrokken ? Wie draagt de uiteindelijke verantwoordelijkheid ? De uiteindelijke beslissing was een politieke, democratisch gedragen beslissing. Dat zou dus beter straks in de bespreking aan bod komen.

De heer Ludo Sannen : Dat is het net. Het protocol komt straks niet ter bespreking. Daarom vraag ik het nu. Als ik het goed heb begrepen, waren het vooral politieke knelpunten.

De voorzitter : Mevrouw de gouverneur, ik heb zelf nog een korte vraag. Het Limburgplan is eigenlijk een vorm van zwaarwichtige adviesstructuur. Men werkt met twee beleidsgroepen. Uit uw antwoorden daarnet bleek dat er toch wel sprake is van een hiërarchie tussen die beleidsgroepen. Het is wel de bedoeling om in een totale consensus tot een stellingname te komen. Uiteindelijk moet het politieke democratische niveau de doorslag geven indien de consensus niet dezelfde is binnen de twee groepen. In bepaalde omstandigheden zal het echter zeker gebeuren dat er binnen de politieke beleidsgroep geen consensus is, maar binnen de sociale beleidsgroep wel. Wat gebeurt er in dat geval ?

Mevrouw Hilde Houben-Bertrand : Dat maakt het uiteraard niet eenvoudig, maar zo gaat dat nu eenmaal in een democratie. Dat is eigenlijk ook net de rijkdom van een democratie. Ik ben ervan overtuigd dat men zelfs bij oorspronkelijk zware tegenstellingen na verloop van tijd toch wel vrij snel tot een consensus zal komen.

De voorzitter : Mij gaat het vooral om het volgende. Als er een consensus is binnen de politieke beleidsgroep, is er hoe dan ook een standpunt, ongeacht het feit of er binnen de sociale beleidsgroep al dan niet een consensus is. Mijn vraag is nu wat er gebeurt in het tegenovergestelde geval. Er is wel een consensus binnen de sociale beleidsgroep, maar niet binnen de politieke beleidsgroep. Is er dan al dan niet een standpunt ?

Mevrouw Hilde Houben-Bertrand : Er wordt gestemd bij meerderheid tegen minderheid. De meerderheid weegt dan door in haar besluitvorming.

De heer Johan Sauwens : Indien er een volledige consensus is in beide beleidsgroepen, zal dat uiteraard veel meer waarde hebben. De regering zal daar dan echt wel rekening mee moeten houden. Zodra er een vrij grote verdeeldheid is tussen de twee beleidsgroepen of binnen de politieke beleidsgroep, is dat natuurlijk minder het geval.

Mevrouw Hilde Houben-Bertrand : Als we met projecten komen die niet worden gedragen, moeten we eerlijk zijn en die afvoeren.

De voorzitter : Als er een consensus is tussen de sociale partners en een deel van de politiek, dan is dat toch niet onbelangrijk.

Mevrouw Hilde Houben-Bertrand : Dat klopt.

De voorzitter dankt vervolgens de gouverneur voor haar deskundige inbreng in deze hoorzitting.

De verslaggever,

Paul DEPREZ

De voorzitter,

Robert VOORHAMME
